

SVĚTLO

41. ČÍSLO / XI. ROČNÍK

8 Kč (12 Sk)

12. ŘÍJNA 2003

Z obsahu:

Dílo Božích rukou

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
24. září 2003
- strana 2 -

Jak to bylo před čtvrt stoletím?

Volba papeže
Jana Pavla II.
- strana 4 -

Mariánský pontifikát

Kardinál Joachim Meisner
k 25. výročí volby
Jana Pavla II.
- strana 6 -

Poutník světa

Z promluvy Jana Pavla II.
po 100. apoštolské cestě
- strana 7 -

„Ničemu nedávat přednost před láskou ke Kristu“

- strana 8 -

Lék na krizi lidstva

- strana 9 -

Z našeho úkolu nás nikdo nemůže omluvit!

Homilie olomouckého
arcibiskupa Mons. Jana
Graubnera před sochou
panny Marie Fatimské
v olomoucké katedrále
28. 9. 2003
- strana 14 -

16. října si církev a spolu s ní celý svět připomíná 25. výročí zvolení papeže Jana Pavla II.

Dílo Božích rukou

Rozjímáním o žalmu 8 chýlí se ke konci naše dlouhé putování po žalmech a kantikách, které jsou duší ranních chval. Během těchto katechezí se naše úvahy zastavily nad 84 biblickými modlitbami, jejichž duchovní intenzitu jsme se pokusili vyzvednout, aniž bychom při tom přehlíželi jejich poetickou krásu.

Bible nás přece zve, abychom naši denní pouť začali zpěvem, který nejen hlásá podivuhodné Boží skutky, ale činí to *chvalozpěvem* (srov. Ž 46,8), to znamená způsobem krásným, zářivým, sladkým a silným současně.

Úžas a chvála Pána tvorstva

Mezi všemi žalmy je zvláště nádherný žalm 8, ve kterém se člověk ponořený do noční scény, když na nebeskou nesmírnost vystupují měsíc a hvězdy (srov. v. 4), cítí jako zrníčko v nekonečnu neomezených prostorů, které ho přesahují.

V centru žalmu 8 se totiž objevuje dvojí prožitek. Na jedné

straně se lidská osoba cítí jako by drcena velkolepostí stvoření jako *dílem prstů* Božích. Tento zajímavý výraz nahrazuje *dílo Božích rukou* (srov. v. 7), aby se jako by naznačilo, že Stvořitel načrtl plán či vzorek zářícími hvězdami, které vhodil do kosmické nesmírnosti.

Horizont nadřazenosti člověka nad ostatním stvořením je specifikován jakoby evokací první stránky knihy Genesis: nejrůznější stáda, polní zvíř, nebeští ptáci a mořské ryby jsou svěřeny člověku, aby jim dal jméno (srov. Gn 2,19-20), objevil jejich hlubokou skutečnost, respektoval ji a přetvářel práci a upravoval, aby byly zdrojem krásy a života. Žalm nám připomíná naši velikost, ale také odpovědnost za stvoření (srov. Mdr 9,3).

Božský Průkopník

Autor Listu Židům nalezl při četbě žalmu hlubší pochopení záměrů, jaké má Bůh s člověkem. Povolání člověka se nemůže omezit na aktuální pozemský svět. Když Žalmis-

ta tvrdí, že Bůh položil člověku všechno k nohám, chce tím říct, že mu chce podrobit také *budoucí svět* (Žid 2,5), *neotřesitelné království* (12,28). Nakonec povolání člověka je *nebeské povolání* (3,1). Bůh chce *přivést ke slávě nebeské mnoho synů* (2,10). Aby se tento záměr uskutečnil, je nutné, aby život byl tažen *průkopníkem* (srov. tamt.), v němž povolání člověka nachází své první a dokonalé uskutečnění. Tímto průkopníkem je Kristus.

Autor Listu Židům pozoroval v uvedeném textu, že výrazy žalmu se privilegovaným způsobem, tj. výrazněji než na ostatní lidi, vztahují na Krista. Žalmista totiž používá sloveso „snížit“ (učinit malým), když říká Bohu: *Učinils ho jen o málo menším, než jsou andělé, ověnčils ho ctí a slávou* (srov. Ž 8,6; Žid 2,6). Pro normální lidi je toto sloveso nepřiměřené; nebyli „sníženi“ pod anděly, protože se nikdy nenacházeli nad nimi. Naopak pro Krista je to slovo vystihující, neboť Boží Syn se nacházel nad anděly

a byl poníž, aby se stal člověkem a pak byl ověnčen slávou ve svém vzkříšení. Tak Kristus plně uskutečnil povolání člověka a uskutečnil ho, jak upřesňuje autor, *za všechny* (Žid 2,9).

Odměna za věrnost

V tomto světle komentuje žalm svatý Ambrož a aplikuje ho na nás. Vychází z věty, ve

kteří se popisuje *ověnění* člověka. *Ověněils ho ctí a slávou* (v. 6). V této slávě vidí proto odměnu, kterou pro nás Pán uchystá, když překonáme zkoušku pokoušení.

Zde jsou slova velkého církevního Otce v jeho Výkladu evangelia podle Lukáše: „Pán ověnil svého milovaného také slávou a vznešeností. Onen Bůh, který touží rozdělovat věnce, připravuje pokoušení: proto když jsi pokoušen, věz, že se ti připravuje věnec. Když odstraníš boje mučedníků, odstraníš také jejich věnce; odstraníš-li jejich muka, odstraníš jejich blaženost“ (IV, 41: Sermo 12, s. 330-333).

Bůh splétá pro nás *věnec spravedlnosti* (2 Tim 4,8), kterým odmění naši věrnost k němu i v době bouře, která doráží na naše srdce a naši mysl. Ale on je v každé době ke svému nejmilejšímu tvorovi pozorný a chtěl by, aby v něm stále zářil božský obraz (srov. Gn 1,26), aby dokázal být ve světě znamením harmonie, světla a pokoje.

Bolletino Vaticano 24. 9. 2003
Mezititulky redakce Světla
překlad -lš-

nější a velkorysejší: dokáže dopřát sílu i bez zdraví. Zaslíbení o stonásobné odměně (spolu s pronásledováním) už zde na zemi platí zřejmě nejen pokud jde o příbuzné a o hmotné statky, ale o čemkoliv, co dokážeme nezištně a bezvýhradně obětovat pro Boží království. I o lidských silách. Nezdolnost současného papeže by tak měla nakonec každého přivádět k myšlence o nezdolnosti evangelia. Ale problém nastává, pokud si takovou myšlenku nechce předem vůbec připustit. Čím to?

Bohatý mládenec dnešního evangelia byl plný dobré vůle, měl důvěru v božského Učitele, když ho sám tak spěšně vyhledal, ale když došlo na rozhodující otázku, odešel smutný:

Pokračování na str. 17

EDITORIAL

Oslava stříbrného jubilea současného papeže je pro nás důvodem k vděčné radosti. Ale jsou i takoví, kteří musí nejdříve potlačit pocit zklamání, třeba veřejně nepřiznaného, že se jejich tolikrát opakované dohady o jeho odstoupení nenaplnily, a to ani za jeho současného zdravotního stavu. Je to pontifikát, který je možno hodnotit v mnohém ohledu jako pontifikát rekordů, které budou nyní novináři o závod vypočítávat. Je tu ovšem jeden rekord, který nikdo nevyšlší: kolik předpovědí brzkého konce už tento pontifikát přečkal. Houževnatost polského papeže je tak nepřekonatelná, že udolala i ty největší pesimisty: ačkoliv je tělesně slabý jako nikdy předtím,

netroufají si už raději na toto téma spekulovat. Příznávají tak vlastně, že jsou tu ve hře faktory, které nedokážou postihnout. V žalmech ranních chval, které nám Jan Pavel II. po dva roky jeden po druhém vykládal, zpívá jeden z nich o těch, kteří jsou i ve stáří šfavnatí a svěží. Chce-li někdo živý příklad, má ho v duševní čilosti tohoto papeže obzvláště jasně před očima.

Současný papež je tak živoucím svědectvím a dokladem platnosti slova evangelia, která řekl Pán o těch, kteří hledají především Boží království: všechno ostatní jim bude přidáno. Jestliže si dnes lidé navzájem přejí především zdraví, aby měli potřebnou sílu, pak Bůh je ve své věrnosti mnohem moc-

Břemeno bohatství

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

*Odešel zarmoucen,
neboť měl mnoho bohatství*

Odlož na chvíli všechny své starosti, aby ses mohl zastavit u toho, co je nejdůležitější. I kdybys krácel v životě od úspěchu k úspěchu, k ničemu by ti to nebylo, pokud by sis nezajistil to nejpodstatnější: *podíl na věčném životě*. Právě dnes spěchá v té záležitosti za Pánem mladý muž se závažným dotazem. U koho jiného je třeba hledat odpověď na základní otázku lidské existence? Poklekni spolu s ním před Pánem a vzdej mu božskou poctu, která mu právem náleží. S jeho moudrostí se ti dostane *všeho dobra, jeho slovo je plné života a síly*. Pros Ducha Svátého, abys Boží rady přijímal vždy s otevřeným a ochotným srdcem.

Mistře dobrý, co mám dělat? Není to otázka, kterou bys měl Pánu klást ustavičně? Není bezpečnější cesty, než dát se vést Tím, který obětoval všechno, aby ti zajistil tu nejvyšší blaženost. Není nikoho, kdo by byl k tobě tak *dobry* jako tvůj Pán. Jeho nejvyšší dobrota tě však také zavazuje, abys mu bez výhrady důvěřoval.

Základní podmínka pro dosažení účasti na věčném životě je ovšem stále a pro všechny táž: zachovávat přikázání, která Bůh nejen vložil do srdce člověka, ale také výslovně a slavnostně zjevil a oznámil. Ježíš nepřišel na svět, aby zrušil Desatero a umožnil nám pohodlnější život. Do oněch základních vět vložil jeho Otec na hoře Sinaj nezbytná pravidla, bez jejichž zachování není možné opravdové a trvalé lidské soužití. Žádné z nich nelze brát na lehkou váhu. Kdyby všichni lidé pokládali těchto deset Božích zákonů za svaté, nestaly by se stále objemnější lidské zákoníky a nákladné mocenské nástroje docela zbytečné?

Horlivý muž, který klečí před Pánem, patří k těm, kteří tato přikázání skutečně dodržují. Proč tedy přispěchal? Protože pociťuje ve svém srdci volání k dokonalosti. Na ty, kteří se nespokojují s tím, že dodržují jen to, co je přikázáno, ale ptají se i na Boží přání, pohlíží Pán s obzvláštním zalíbením. Bůh nechce vůči člověku vystupovat jako přísný zákonodárce, ale jako milující Otec. Ten, kdo se řídí láskou, nepotřebuje jiná přikázání než ta největší: *Miluj Boha z celého srdce a bližního jako sebe*.

Mládenci, který hledá u Pána radu, právě toto *schází*. Jeho srdce zaujal majetek, a proto

v něm není pro Boha a bližního dosti místa. Je třeba se odhodlat k rozhodnému kroku: vyprázdnit srdce ode všeho, co není Bůh. Ježíš zná jednoduchý způsob, jak uvést všechno na pravou míru: *Prodej všechno, co máš, a rozdej chudým*. Nelekej se takové rady, i když ti připadne *ostřejší než každý dvojsečný meč*. Klečíš přece stále před Pánem, který *jediný je dobrý*. Nepřišel proto, aby tě ozebračil, ale právě naopak: chce ti pomoci, aby se ti dostalo *všeho dobra a nespočetného bohatství*, abys měl *poklad v nebi*. A nejen to. Nabízí ti nedocenitelnou možnost, abys ho *následoval*. Co může být krásnějšího a bohatšího, než když můžeš jít stejnou cestou ke stejnému cíli, jako sám Boží Syn? Přijímáš?

Bohatého mladíka, který přiběhl za Ježíšem s tak radostnou nadějí, naplnila jeho slova velkým smutkem. Místo aby se zahleděl na to, co mu Pán nabízí, dívá se jen za tím, co má opustit. Zalíbení v majetku zapustilo v jeho srdci příliš hluboké kořeny, zatemnilo jeho mysl, takže není schopen správně porovnat oba *poklady* a učinit rozhodný krok za skutečným a nepomíjejícím bohatstvím. Vstává a *odehází zarmoucený*. Chceš odejít s ním, nebo zůstaneš?

Smutek si odnáší a smutek po sobě zanechal. *Jak těžko vejdou do Božího království ti, kdo mají bohatství!* Ježíšův povzdech je současně vážným varováním. Bohatství může být opravdovou překážkou na cestě k spáse. Kam směřuje tento svět, který z bohatství učinil jediný smysl života? Můžeš se divit, že zůstává tak hluchý k Ježíšovu slovu?

Kdo tedy může být spasen? Petr si náhle uvědomuje, že to, co bylo pro bohatého mládence tak nepřekonatelné, Ježíšovi učedníci již vykonali bez velkého boje: *Všchno opustili a šli za ním*. Bude tedy pro ně platit Pánovo zaslíbení? *Amen, pravím vám, není nikoho, kdo by něco opustil pro mne a pro evangelium, aby už nyní, v tomto čase, a to i přes pronásledování, nedostal stokrát víc*. V úplné odevzdanosti a službě Bohu najdeš *už nyní* stokrát více potěšení, než jaké ti mohou poskytnout všechny statky světa, a to i přes to, že tě svět pro tvou věrnost Pánu Ježíši bude pronásledovat. Uvěříš Pánu, že *u Boha je možné všechno*?

Můj Pane, *dej mi ducha moudrosti*, ať přestanu navždy srovnávat s tebou to, *co je jen troška písku a co lze pokládat za bláto*. Odpusť mi, že jsi dosud mezi vším, co mám, byl pro mě často *posledním*. Zůstaň pro mě vždy *prvním, ať se ukáže Tvým služebníkům Tvoje dílo a jejich synům Tvá sláva*.⁽¹⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ resp. žalm 90

Liturgická čtení

1. čtení – Mdr 7,7-11

Modlil jsem se, a byl mi dán rozum, prosil jsem, a ducha moudrosti v úděl jsem přijal. Jí jsem dal přednost před žezly a trůny, a bohatství ve srovnání s ní jsem pokládal za nic. Nesrovnával jsem s ní neocenitelný drahý kámen, protože všechno zlato je vzhledem k ní jen troška písku a za bláto lze počítat vedle ní stříbro. Miloval jsem ji nad zdraví a krásu, chtěl jsem ji mít raději než denní světlo, poněvadž nehasne její záře. Spolu s ní se mi dostalo všeho dobra a skrze ni nespočetného bohatství.

2. čtení – Žid 4,12-13

Boží slovo je plné života a síly, ostřejší než každý dvojsečný meč: proniká až k rozdělení duše a ducha, kloubů a morku, a pronáší soud nad nejnitřnějšími lidskými myšlenkami a hnutími. Není tvora, který by se před ním mohl ukrýt, před jeho očima je všechno nahé a odkryté a jemu se budeme zodpovídat.

Evangelium – Mk 10,17-30

Když se Ježíš vydával na cestu, přiběhl nějaký člověk, poklekl před ním a ptal se ho: „Mistře dobrý, co musím dělat, abych dostal věčný život?“ Ježíš mu odpověděl: „Proč mě nazýváš dobrým? Nikdo není dobrý, jenom jeden: Bůh. Znáš přikázání: ‚Nezabiješ, nezczizoložíš, nepokradeš, nevydáš krivé svědectví, nebudeš podvádět, cti svého otce i matku!‘“ On mu na to řekl: „Mistře, to všechno jsem zachovával od svého mládí.“ Ježíš na něho pohleděl s láskou a řekl mu: „Jedno ti schází: Jdi, prodej všechno, co máš, a rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi. Pak přijď a následuj mě!“ On pro to slovo zesmutněl a odešel zarmoucen, protože měl mnoho majetku. Ježíš se rozhlédl a řekl svým učedníkům: „Jak těžko vejdou do Božího království ti, kdo mají bohatství!“ Učedníci užasli nad jeho slovy. Ježíš jim však znovu řekl: „Děti, jak je těžké vejít do Božího království! Spíš projde velbloud uchem jehly, než vejde bohatý do Božího království.“ Oni užasli ještě víc a říkali si mezi sebou: „Kdo tedy může být spasen?“ Ježíš na ně pohleděl a řekl: „U lidí je to nemožné, ale ne u Boha. Vždyť u Boha je možné všechno.“ Tu mu řekl Petr: „My jsme opustili všechno a šli jsme za tebou.“ Ježíš odpověděl: „Amen, pravím vám: Nikdo není, kdo by opustil dům, bratry nebo sestry, matku nebo otce, děti nebo pole pro mne a pro evangelium, aby nedostal stokrát víc nyní v tomto čase: domy, bratry a sestry, matky a děti i pole, a to i přes pronásledování, a v budoucím věku život věčný.“

Jak to bylo před čtvrt stoletím?

Když čteme předpisy konstituce o volbě papeže, mohli bychom se domnívat, že z konkláve nepronikne o papežské volbě ani slůvko. A přece nebylo zapotřebí žádných „štěnic“, abychom se dověděli všechny podrobnosti o „vnitřním životě“ konkláve. Dnes je známa každá promluva, každé hlasování, každá kandidatura, každá pochybnost. Přitom jsou to jediné

Vídeňský kardinál König

kardinálové, kteří o tom mohou podávat informace, snad v důvěře v nějakého vysoce postaveného vatikánského činitele anebo důvěrně známého experta, starého známého novináře či publicistu. Nakonec jdou „tajemství“ konkláve od úst k ústům. A není třeba zacházet daleko do dějin. Postačí pohled na poslední konkláve v říjnu 1978, kdy byl papežem zvolen Karol Wojtyła. V informacích není žádná meze a ukazují úplný obraz toho, jak došlo k jeho volbě.

Od jednoho Poláka k druhému

Kardinál z Krakova měl horlivého podporovatele: byl jím vídeňský kardinál König. Tento kardinál o tom sám referoval při různých příležitostech. Pro *30giorni* prohlásil: „V těch dnech před konkláve jsem mluvil s kardinálem Wyszyńským: »Brzy budeme muset volit papeže. Máte na mysli nějakého kandidáta?« On odpověděl: »Já nevidím žádného. Nemám vů-

bec tušení.« Odpověděl jsem: »Polsko snad má jednoho kandidáta.« A on: »Mne? Já mám jít do Říma? To by byl pro polské komunisty obrovský triumf, kdybych musel zmizet z Polska.« »Jistě,« zkoumal jsem dále, »ale já jsem v tomto případě nemyslel na Vás. Je zde ještě jeden kandidát: kardinál Wojtyła...« - »Ne. On je mladý a nezíská potřebný počet hlasů,« mínil Wyszyński. A skutečně byl pak velice překvapen, když zvolili jeho krajana.“

Ale výpověď Königa o možné kandidatuře polského primase, který měl tehdy 77 let podobně jako Roncalli při své volbě papežem, není jediná. Ve své knize *Wojtyła, nový Mojžíš* odkrývají vatikánští žurnalisté Domenico del Rio a Luigi Accattoli obraz kandidáta, jako by ho chtěli v říjnu shromážděným kardinálům předem předložit: „Měla by to být osobnost z čistého národa, nejlépe ze země, která svého času trpěla pod nacisty a pak musela trpět i pod komunisty a která je současně obrazem síly křesťanské víry, společensky kompaktního katolicismu. Muž, který má u svého národa opravdovou pastorační autoritu..., symbol pro spolupráci evropského katolicismu

v krizových dobách. (...) Wojtyła nevystupoval v plánu jako první Polák. Stál ještě za primasem kardinálem Wyszyńským.“ Také Luca di Schiena, autor knihy *Karol Wojtyła*, mluvil o Wy-

Bílý kouř je prvním znamením, že kardinálové zvolili papeže

szyńském: „Někteří tvrdí, že Wyszyński byl velkým podporovatelem Wojtyly. Vzhledem k rozporům mezi italskými kardinály v poradě svolané kardinálem Königem navrhl vídeňský kardinál mladého Wojtyly, aby se konečně dospělo k závěru... Jiní tvrdí, že Wyszyński svého kolegu od úřadu zrazoval. Ale to je fáma plná protirečení. Živo-

Kardinálové vstupující do konkláve

topisec Malinski je toho názoru, že Wojtyła získal potřebnou většinu již v sedmém kole, ale prosil, aby se volba opakovala...“

Souboj Italů

Jak však došlo k tomu, že na Petrův stolec byl zvolen neitalský kandidát? Nebylo mezi nimi dost ctihodných mužů? Noviny a odborníci na to dávají odpověď, kterou by bez pomoci bezprostředních očitých svědků nemohli nikdy získat. Giulio Andreotti napsal dokonce v knize *Ad ogni morte di papa* (Pokaždé, když zemře papež), že jeden účastník konkláve ho o všem informoval dokonce písemně. „Jeden kardinál mi napsal z Francie, že nepanovala žádná protiitalská nálada. »Až do pondělního rána jsme dáva-

Lidé s napětím čekají...

li své hlasy našim italským kolegům. Především dva z nich dostávali mnoho hlasů. Protože se zdálo, že sjednocení je nemožné, nastoupila přestávka pro úvahu, zda nenazrála doba pro jinou volbu. Rozhodnutí padlo obdivuhodně rychle: krakovskému kardinálovi chyběl jen jeden hlas k tomu, aby dosáhl sta hlasů.« Kdo byli oni dva italské kandidáty, dovidáme se z knihy *Všední den ve Vatikánu pod Janem Pavlem II.* od Jana Chéliniho: Byli to kardinálové Giuseppe Siri a Giovanni Benelli. V úvodu ke své knize děkuje autor prelátům a kardinálům, „kteří mi, aniž by porušili tajemství, dopomohli k lepšímu pochopení, když mi označili chyby, kterých se nesmím

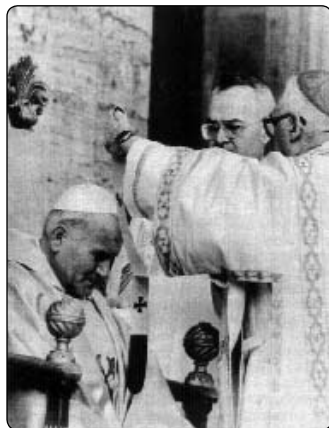
dopustit, a cesty, kterých bych se měl dále držet.“ Při prvním kole získali kardinál Siri a kardinál Benelli každý čtvrtinu hlasů. Další tři volby týž den potvrdily tuto tendenci. Oba italská kardinálové mohli sice počet svých hlasů zvýšit, ale žádný z nich nepředčil druhého. Ostatní hlasy šly zčásti na konto jiných Itálů, jako byli Felici nebo Ursi, arcibiskup z Neapole. Kardinál Wojtyla, který dostal již v prvním kole několik hlasů, mohl svůj výsledek stále zlepšovat.(...) Kardinál Marty převlel nezdar na společného jmenovatele: „Promárnili jsme den, abychom se dověděli, zda půjde o Italy, nebo ne.“ (...) Aby přešli dlouhému konkláve, pokoušeli se někteří smířit obě italské koalice, jiní opět podporovali kandidaturu Wojtyly. König o něm uvažoval již od samého počátku a byl velice zručným a horlivým průkopníkem.

97 hlasů pro Wojtylu

Konkláve začalo 14. října 1978. První volba se konala týž den dopoledne. Tak začal soubor mezi oběma italskými špičkovými kandidáty, janovským arcibiskupem Giuseppem Sirim, který byl v předchozím konkláve druhý za papežem Lucianim, a arcibiskupem z Florencie Giovannim Benellim. Odpoledne se situace nezměnila. Odpor především zahraničních kardinálů proti jedné i druhé italské skupině byl velice rozhodný. Vlnu na tom měla určitá ironie. Tak napsal Lai v knize *Tajemství Vatikánu*: „Na otázku, zda Siri znovu zavede odbouraný korunovační obřad, odpověděl kardinál König: »Na veřejnosti to bude pokorná ceremonie, ale soukromě, v kruhu přátel, se postará o nádhernou korunovační slavnost.«“ Kardinál Enrique y Tarancon k tomu nikoliv neprávem poznamenal: „Bůh si posloužil lidskou zlomyslností a rozštěpením mezi Italy.“

Výsledky obou kol odpoledne prvního dne zmařily všech-

ny naděje na sjednocení. Ve třetím kole získal Siri 59 hlasů a Benelli 40. Ve čtvrtém kole se ukázalo, že ani přírůstek hlasů pro Feliciho by nevedl k žádnému řešení.

Nově zvolený papež obléká papežské roucho ...

V těchto hodinách začali příznivci volby krakovského arcibiskupa se svým přesvědčováním. Lai dále píše: „V noci z neděle na pondělí začala skupina, která navrhovala Wojtylu, s průzkumem, aby zjistila své konkrétní šance. (...) Volba polského kardinála byla pro německé kardinály v souladu s myšlenkami, které zastávaly politické instance Západního Německa, pokud jde o „křesťanskou Evropu“.“ Chélini uvádí i počty hlasů, které jednotliví kandidáti získali: „V prvním kole v pondělí dopoledne obdrželi oba italská kandidáti četné hlasy. Ve druhém kole již významně přibývalo hlasů pro Wojtylu a rozhovory vedené po obědě konečně rozřuly gordický uzel. Při sedmém hlasování obdržel Benelli ještě 38 hlasů, ale

Konkláve - kardinálové konající společné modlitby

Wojtyla 73 a v osmém překročil potřebnou hranici 75 hlasů, když získal 97 ze 111 hlasů. Hodiny ukazovaly 17.20.“

Šampaňské ke slavnosti

Po přijetí volby, oblečení, po přísaze poslušnosti kardinálů a prvním vystoupení Jana Pavla II. v lodžii „vrátil se průvod zpět do paláce“, referuje Chélini, „a shromáždil se v sále Borgiů spolu s ostatními kardinály. (...) Všichni chtěli novému papeži gratulovat a projevit své uznání. (...) Nový papež se zeptal,

... a přijímá gesto poslušnosti a úcty od všech zúčastněných kardinálů

zda je tu šampaňské. Villot přikývl a papež ho dal servírovat. Po předchozích hodinách napětí následovala radost a uvolnění... Papež byl klidný a uvolněný a nabídl sklenici šampaňského i řeholním sestram.“

Z 30gironi 5/1992 přeložil -lš-

AUSTRÁLIE

Názor ministerského předsedy: Posílení manželství je otázkou přežití. Homosexuální „manželství“ je neslučitelné s ústavou, která zaručuje přežití našeho lidského rodu. Překvapivě jednoznačně se vyjádřil premiér John Howard k tomuto živě diskutovanému tématu. Řekl jasně, že nikdy nebude podporovat prosazení takovéto životní formy. To není žádná diskriminace, nýbrž jde konec konců o lidské přežití. Myšlenka, že se homosexuální společenství klade naroveň společenství muže a ženy, znamená podle jeho názoru „nepochopení základního a podstatného charakteru manželství“.

Manželství představuje „nejbezpečnější prostředí“ pro výchovu budoucí generace.

„Budu dělat všechno, co budu moci, abych lidi povzbudil k založení manželství a udržení této instituce.“ Podpora homosexuálního „manželství“ znamená sama o sobě oslabení instituce manželství. „Nechci, aby se stalo něco, co je dále oslabuje,“ zdůraznil Howard. Předseda australské biskupské konference uvítal tento jasný premiéřův postoj.

Kath-net

Metal-rocková skupina Hell on Earth (Peklo na zemi) ohlásila na 4. října šokující vystoupení. Jeden těžce nemocný fanoušek chce během vystoupení skupiny na scéně spáchat sebevraždu. Zpěvák skupiny Billy Tourtelot prohlásil: „Podporuji právo důstojně zemřít. Obdržel jsem před několika týdny e-mail od fanouška naší skupiny, který má zájem to udělat.“ Fanoušek řekl novinářům: „Děkuji Bohu, že mi skupina dala příležitost ukončit své utrpení.“

„Sdružení pro ochranu nenarozených dětí“ (SPUC) prohlásilo, že takové podívané je třeba stůj co stůj zabránit, protože představuje další likvidaci etické podstaty společnosti, která už bere jako samozřejmé zabíjení nenarozených.

Kath-net

Mariánský pontifikát

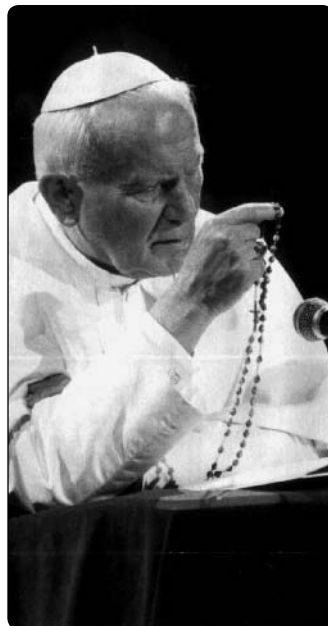
Kardinál Joachim Meisner

k 25. výročí volby Jana Pavla II.

Nejdůležitější spolupracovnící papeže je Maria, Matka našeho Pána, která byla nejdůležitější spolupracovnící již svého Syna. Velké téma papeže jako kněze, biskupa a konečně jako nejvyššího pastýře Církve je člověk, který byl do té míry stvořen jako Boží obraz, že se sám Bůh mohl stát člověkem v osobě Ježíše Krista.

Nepostradatelným svědkem toho je Maria. Bůh se stal člověkem silou Ducha Svatého skrze Marii, která se Bohu dala bez zbytku k dispozici. Bereme-li Marii vážně jako Matku Kristovu, bereme vážně také Boha, který se stal ve svém Synu Ježíši Kristu jedním z nás. Mariologie (nauka o Marii) chce uchránit christologii (nauku o Kristu) přede vším zvětřením. Proto se

Maria stala pro nás křesťany i normativní postavou. Zcela zřejmé je to při svatbě v Káně. Maria jako první upozoruje za třeptivou fasádou svatební společnosti nedostatek a jde k „prameni plnosti“, totiž ke svému Synu Ježíši Kristu s poukazem: „*Nemají vína*“ (Jan 2,3). Pak se odebere k lidem, totiž k sloužícím, a dává jim nezapomenutelnou radu: „*Udělejte všechno, co vám řekne!*“ (Jan 2,5). A pak se stal zázrak s vínem, takže správce svatby se ptá celý udivený, odkud je to dobré víno. Obvyčejně tomu bývá naopak: začíná se dobrým, a teprve když se hosté podnapijí, nabídne se méně dobré. Zde tomu bylo přesně naopak. Kde působí Bůh, tam se jedná o vysokou kvalitu i velikorysou kvantitu. Maria udržuje

v Církvi a ve světě vědomí o vtělení Boha v Ježíši Kristu. O ní platí: *Maria uchovávala všechno ve svém srdci a rozjímala o tom* (Lk 2,19), a proto je Maria pamětí Církve.

„O čem nevím, to mě nenadchne.“ Nadšení je v Církvi jen

tam, kde člověk ví, že Bůh pro nás lidi udělal velké věci tím, že se v jedné z nás stal člověkem. Dnes víme sami, co může člověk ztratit v důsledku choroby paměti. S ní upadá i osobnost člověka, proto je tak důležité, aby Maria zůstávala v Církvi přítomná. Není důležitějšího úkolu pro papeže, než udržovat v Církvi živé vědomí velkých Božích skutků. A papež k tomu nemůže najít lepšího spojence, než je Maria, která je, jak jsem již uvedl, pamětí Církve. Dějiny Církve to ukazují zcela jednoznačně: kde člověk nechce mít nic s Marií, tam mizí nadšení pro církev, nejsou tam duchovní povolání, duchovní odkládají duchovní oděv a všechno se stává chladné a racionalistické. Ale kde Maria nachází v Církvi prostor, tam je nadšení, tam jsou duchovní povolání a duchovní hnutí. Neboť jak bylo řečeno: „O čem nevíme, to nás nenadchne!“

Mariánská úcta podle přesvědčení papeže není otázkou zbožného vkusu, který jeden má a druhý nemá, nýbrž je to otázka bytí a nebytí Církve. Poslední závěti Krista Církvi a světu je to, co pronesl na kříži, když řekl Janovi o Marii: „*To je tvá Matka!*“ (Jan 19,27). Není možno milovat Krista, jestliže nepřijímáme poslední odkaz jeho závěti. To se snaží papež již 25 let přiblížit křesťanům, a já mám zato, že s velkým úspěchem. Tím uchránil Svatý otec církev před tím, aby se nestala jen velkou institucí. Spíše jí rozhodným způsobem pomohl, aby zůstala mystickým tělem Kristovým, takže církev může zůstat pro svět prostředkem spásy. Snad z toho lépe pochopíme, jak důležité je motto, které si papež vybral pro svou biskupskou i papežskou službu: „*Totus tuus*“ pod mariánským erbem s „M“. „*Jsem celý Tvůj a tím také celý Tvůj, Pane Ježíši Kriste, a tím také celý váš, bratři a sestry.*“

Joachim Meisner
pro „*Neue Bildpost*“

PUTOVNÍ VÝSTAVA DARŮ

Od konce července putuje Polskem výstava, na které jsou představeny nejrůznější dary, které Jan Pavel II. obdržel během svého pontifikátu. Jedná se asi o 400 předmětů ze sbírky více než 10 000 jednotlivých darů nejrůznějšího druhu, které registruje dokumentační centrum Jana Pavla II.

PAPEŽ DO MARIAZELL?

Rakousko zve papeže na závěr Středoevropských katolických dnů do Mariazell. Oficiální pozvání mu předala paní Waltraud Klasnicová, zemská hejtmanka Štýrska.

ZÁZRAČNÉ UZDRAVENÍ

Sedmiletý australský chlapec, který měl zhoubný nádor mozku, byl v roce 1996 prohlášen lékaři za nevléčitelně nemocného a propuštěn z nemocnice domů. Všichni očekávali jeho brzkou smrt. Rodina, přátelé a řeholní sestry začali

nověnu k blahoslavené rádovalé sestře Mary MacKillopové (1842–1909) a nastoupilo náhlé, přirozeně nevysvětlitelné uzdravení, které jako takové potvrdili lékaři. Tento případ by mohl posloužit k svatořečení první australské svěťce.

ZÁZRAK SV. JANUÁRIA

V neapolské katedrále se 19. srpna krátce před 10. hodinou dopoledne opět opakoval zázrak sv. Januária. Jeho krev, uchovávaná v kalichu, se opět stala na chvíli zcela tekutou. Tento zázrak se opakuje již od 4. století ve výroční den, kdy sv. Jauáriu zemřel jako mučedník za Diokleciánova pronásledování. Mnoho věřících si zázrak vysvětluje jako znamení, že další rok nedojde k žádné velké katastrofě.

HÁJIT MANŽELSTVÍ JE MRAVNÍ POVINNOST

Thomas Lynch, profesor morální teologie v semináři

sv. Augustina v Torontu, prohlásil v televizním kázání, že křesťané jsou pod hříchem povinni hájit takové záležitosti, jako je manželství. Názor „Je to sice moje přesvědčení, ale nebudu se vměšovat do veřejných záležitostí!“ pokládá teolog nejen za nesprávný, ale přímo za hříšný. Proviňuje se každý křesťan, který odmítá zaujmout veřejně odpovědnou roli. K výtce, že se papež a biskupové vměšují neprávem do veřejných záležitostí, odpověděl Lynch, že nejen že nejednali nesprávně, ale bylo to přímo jejich povinností.

POKLES RELIGIOZITY V ČESKU

Podle Státního statistického úřadu klesl počet obyvatel v Česku, kteří se vážou k nějakému náboženství, za posledních deset let ze 44 % na 32 %. Z těch, kteří se hlásí k nějakému náboženství, je 80 % katolíků. *Kath-net*

Poutník světa

Z promluvy Jana Pavla II. po 100. apoštolské cestě na audienci těch, kteří je zajišťují, provázejí ho při nich a pečují o jeho bezpečnost.

Stá pastorační cesta, kterou jsem právě dokončil, mi poskytuje příležitost, abych obnovil v pohnutí své díky Boží prozřetelnosti, která mi umožnila uskutečnit tento pastorační plán.

Neboť již ode dne mého zvolení za biskupa Říma 16. října 1978 ozývala se v mém nitru se zvláštní intenzitou naléhavost Ježíšova příkazu: *Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu stvoření* (Mk 16,15).

Cítil jsem tedy povinnost následovat apoštola Pavla, který *chodil, aby navštívil všechny* (Sk 9,32), abych utvrdil a konsolidoval životnost Církve ve věrnosti Slovu a ve službě pravdě; abych všem řekl, že „Bůh je miluje, že Církev je miluje, že papež je miluje; a abych přijal od nich povzbuzení a příklad jejich dobroty a jejich víry“ (25. ledna 1979).

Také prostřednictvím apoštolských cest se projevila specifická služba, která je vlastní pro Petrova nástupce jakožto „trvalého a viditelného principu a základu jednoty víry a společenství“ (LG 18).

Při všech těchto cestách jsem se cítil jakou poutník na návštěvě v oné zvláštní svatyni, jakou je jeho lid. V takové svatyni jsem mohl pokaždé nazírat Kristovu tvář buďto ztrápenou na kříži nebo oslavenou světlem jako o velikonočním jitru.

Mohl jsem sdílet přímo s bratry biskupy jejich problé-

my a pastorační úzkostí. Různé kategorie věřících, s nimiž jsem se mohl spojit, mi dovolily poznat blíže život křesťanských obcí v různých kontinentech, jejich očekávání, těžkosti, utrpení a radosti. Nikdy jsem nezapomněl na mladé, „naději Církve a papeže“: v jejich radostných a zamýšlených tvářích jsem viděl generaci připravenou vydat se velkodušně a následovat Krista a budovat civilizaci lásky.

Velká a mnohobarevná shromáždění Božího lidu, který se sešel k slavení Eucharistie, zůstanou vryta do mé paměti a do mého srdce jako nejvyšší a nejdokladnější vzpomínka na mé návštěvy. V hlubokém souzvu-ku s nimi jsem opakoval Petrovo vyznání víry: *Ty jsi Kristus, Syn živého Boha* (Mt 16,16).

Pohnut přesvědčením, že „člověk je první a základní cestou Církve“ (Redemptor hominis, 14), chtěl jsem se pak setkat s bratry jiných církví a církevních společenství, stejně jako s věřícími judaismu, islámu a jiných náboženství, abych znovu potvrdil jak konkrétní úkol kato-

ZNEUCTĚNÝ CHRÁM

Jeden z farníků z Gioia Vecchio, obce v nadm. výšce 1400 m v Abruzzách, zjistil, že se portál jejich kostela objevil v pornografickém filmu. Oznámil to policii a zjistilo se, že film byl v tomto kostele natočen tajně. Podle církevního práva byl tím chrám zneuctěn. Nyní se v něm konala dvouhodinová smírná pobožnost, které se zúčastnily stovky věřících.

Kath-net

Poselství Královny míru

Drahé děti!

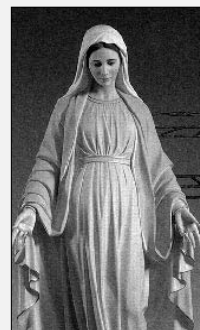
I dnes vás zvu, abyste se přiblížily k mému Srdci. Jen tak pochopíte dar mé přítomnosti zde mezi vámi.

Přeji si, děti moje, vést vás k Srdci mého Syna Ježíše. Ale vy odporujete a nechcete otevřít svá srdce modlitbě.

Opět vás zvu, děti moje: nebuďte hluchí, ale pochopte mou výzvu, která je pro vás záchranou.

Děkuji vám, že jste přijaly mou výzvu!

Medžugorje, 25. 9. 2003

Mariino Srdce je dodatečnou šancí, která je nám dána...

V tomto poselství nám P. Maria mluví o svém Srdci, o tom Neposkvrněném Srdci, které je shrnutím všeho, čím ona je. Ona není než Srdce, které nám připomíná, že Bůh je Lásky, že je Lásky a že se nechal probodnout, abychom měli privilegované místo v jeho Těle. Vztah Ježíše k jeho Matce je „srdce na srdci“, je modelem vztahu, jaký Bůh chce mít se svým lidem.

Ježíš nám může připadat vzdálený – ne kvůli odstupu, který by on zachovával vůči nám, ale kvůli vzdálenosti, kterou my vytváříme a která je prohlubována naším hříchem, naší hanbou nebo jednoduše naší vlažností.

Naštěstí, Srdce Mariino je útočištěm hříšníků, je tou dodatečnou šancí, která je nám dána, abychom znovu našli tu nejdůvěrnější intimitu s Bohem.

Království Mariina Srdce je vázáno na události konce, vždyť její Srdce je nová Noemova archa, která nás uchrání před záplavou ohně. Naléhá jen kvůli své lásce k nám, abychom do této archy vstoupili, abychom si ji otevřeli modlitbami.

Bratr Efraim k poselství Královny míru 25. 9. 2003

lické církve obnovit plnou jednotu mezi křesťany, tak také její otevřenost k dialogu a spolupráci se všemi na budování lepšího světa.

Vyvstávají přede mnou nesčetná setkání, prožitá se všemi účastníky: všechny bych chtěl ještě jednou obejmout a všechny ujistit láskou a modlitbou papeže, všechny znovu vyzvat, aby „dokořán otevřeli brány Kristu!“

I vám, bratři a sestry, kteří jste se zde sešli, bych chtěl vyjádřit své poděkování. Svou prací na různých úrovních a odpovědností jste dovolili papeži, aby se šel setkat s lidmi naší doby v místech, kde prožívají svůj život. Pomáhali jste mu v jeho misijní a poutnické službě, která toužila zvěstovat všem slova spásy s hlubokým přesvědčením, že *Bůh chce, aby všichni lidé byli spaseni a došli poznání pravdy* (1 Tim 2,4).

Všemohoucímu Bohu svěřuji to, co bylo zaseto v průběhu 100 apoštolských cest od Puebla de los Angeles v Mexiku až po Chorvatsko, a prosím, aby jeho milost dala vzejít hojné žni pro dobro Církve a světa.

Podle Bolletino Vaticano
12. 6. 2002

„Ničemu nedávat přednost před láskou ke Kristu“

3. října Církev slaví liturgickou památku před třemi lety blahorečeného benediktina Columby Marmiona. *Byl jako první mniši, kteří neznali zvláštní druhy „spirituality“, jen soustředěn na osobu Páně, sluha, žák a radostný ctitel Kristův. Kristus pro něho nebyl pouze postavou z minulosti ani jen Králem na nebesích, ale přítomným, živým a milovaným Spasitelem, jenž tady a teď koná dílo naší spásy, dílo, v němž nás činí Božími dětmi. Dogma pro něho neznamenovalo omezení rozumu, ale podivuhodný překlad toho, co nám o sobě zjevuje Bůh, do lidského jazyka. Teologie pro něho nebyla intelektuální zábavou, ale motivem k adoraci. Liturgie pro něho nebyla obřadem, ale účastí na věčné lásce Otce a Syna, která byla člověku dána už tady na zemi. Být mnichem pro něho znamenalo šanci nejdokonaleji následovat Krista a sjednotit se s ním, být křesťanem co nejlépe – základem celé řehole Benediktovy pro něho byla slova: „Ničemu nedávat přednost před láskou ke Kristu.“ Právě to se stalo smyslem jeho života. Toto – a pomoci druhým v lásce ke Kristu.*

Připomněl to nejpodstatněji, co bylo zaneseno vrstvami prachu: nikoliv v teologii, ale v životě modlitby. Základem všeho byla pravda o vyvolení člověka jako Božího syna, cesta známá už prvotním církevním Otcům: skutečným Synem Božím je Kristus, ale jako člověk, jako náš bratr v lidství přenáší Boží synovství i na nás. Úroveň našeho sjednocení s ním je mírou naplnění tohoto díla v nás, prostředkem jeho vykonání pak Boží láska, která nás povzbuzuje a činí schopnými spolupráce. Tímto způsobem se vše děje v Kristu a skrze něho. Jednotlivé pravdy křesťanské víry, všechny zásady, příkázání a rituály směřují k tomuto jedinému cíli, jinak by postrádaly odůvodně-

ní i smysl. Papež Benedikt XV., který Marmionových spisů užíval pro duchovní četbu, vystihl jejich obsah stručným doporučením: „Čtěte jeho knihy, je to čistá nauka Církve.“

Narodil se 1. dubna 1858 v Dublinu jako sedmé z devíti dětí Williama a Herminie Marmionových. Při křtu dostal jméno Joseph. Chodil do školy, kterou vedli augustiniáni, potom na jezuitské gymnázium. Když z něho v patnácti letech odcházel, byl primusem s nárokem na stipendium v diecézním semináři, kam také r. 1874 vstoupil. Po šesti letech v clonliffském semináři byl vybrán k dalšímu studiu v Římě, které pro něj bylo dobrou duchovního i myšlenkového dozrávání. Získal hluboké znalosti zejména v dogmatice a biblistice – od té doby byl také trvale přitahován myšlením sv. Tomáše – a lehkost, s jakou citoval biblické texty z paměti, později nepřestávala udivovat jeho posluchače. Také v Římě dosáhl všemožných studijních vyznamenání; záhy po kněžském svěcení se ze zdravotních důvodů musel vrátit do Irska a po kratším léčení začal působit jako kaplan v Dundrumu, malém městě blízko Dublinu. Kromě vlastní farnosti sloužil též klášteru sester Nejsvětějšího Srdce a v místním ústavu pro choromyslné; o všemožné charitativní akce se staral tak, že místní dobročinné organizace nesou dodnes jeho jméno. V létě 1882 byl jmenován učitelem filozofie v clonliffském semináři; stal se také kaplanem konventu redemptoristek. Poslední rok před odchodem do

kláštera vykonával kromě svých učitelských povinností též službu kaplana v některých dublinských věznicích. 25. října 1886 byl oficiálně propuštěn z diecéze a zanedlouho nato odjel do belgického kláštera benediktinské beuronské kongregace v Maredsous. Na začátku noviciátu dostal řeholní jméno Columba. 10. února 1888 složil tříleté časné sliby, a protože již absolvoval studia teologie a obdržel kněžské svěcení, mohl být pověřen některými funkcemi uvnitř komunity. Opat Placidus Wolter, který mu zpočátku dával najevo jistou rezervovanost, jej jmenoval pomocníkem novicistra, což bylo ovšem projevem značné důvěry – ta vyplynula z rozpoznání jednoho z Marmionových výrazných charakteristik: schopností být současně loajálním spolupracovníkem svého představeného a přitom díky laskavosti a typicky irské veselosti protiváhou poněkud drsných způsobů tehdejšího novicistra d'Hondta. 10. února 1891 složil Columba Marmion do rukou nového opata Hildebranda de Hemptinne věčné sliby. Brzy poté se stal známým a žádaným kazatelem a duchovním vůdcem: převor Robert de Kerchove jej poslal vést rekolekce do jedné z okolních farností. Marmion se do kláštera vrátil doprovázen nadšenými slovy tamního faráře, že *tak strhujícího řečníka, jako je „otec Ir“, jsme tu ještě neslyšeli.* Podobnou cestou získal proslulost i jako přednášející. Rodina Desclée, která klášter založila, hledala někoho k doučování filozofie pro dva syny a převor si vzpomněl, že *otec Columba kdysi kdesi v Dublinu filozofii přednášel, tak ať tedy jede.* Jeho doučovacích hodin v Lovani se účastnili i ně-

kteří mniši, kteří tam studovali na univerzitě, a jejich reference vedly k tomu, že Marmionovi byly svěřeny přednášky z filozofie a teologie pro maredsouskou komunitu.

Poté, co byl maredsouský klášter Mont-César v Lovani roku 1899 povýšen na samostatné opatství, stal se Marmion tamním převorem. Opět se ocitl v situaci z doby, kdy byl pomocníkem novicistra v Maredsous: Robert de Kerchove, který se stal opatem v Mont-César, vytečný organizátor, ale člověk chladný a nepřístupný, podle uvážení opata Hemptinna potřeboval k sobě někoho, kdo by byl jeho přirozeným „mateřským“ protikladem a přitom osobou plně respektující svého představeného, osobou, která dokáže vytvářet prostředí pro zdravé mezilidské vztahy a zabránit, aby se nesoulad mezi povahami představených nestal zdrojem rozkolu v komunitě. A Marmion, takřka *rozený stavitel mostů mezi lidmi*, se v této nelehké úloze znovu osvědčil natolik, že když se Hemptinne roku 1909 rozhodl rezignovat, usoudil, že *jediným pravým kandidátem na jeho místo bude otec Columba.* Volba proběhla 28. září 1909 a Marmion byl více než dvěma třetinami hlasů zvolen opatem v Maredsous. Nebyl obratným organizátorem a zakladatelem nových klášterů jako oba jeho předchůdci; přesto právě jeho postavila válka před situace více než obtížné, které zvládal sice úspěšně, ale velmi pracně. Jedno náročné zakladatelské dílo však po sobě Marmion zanechal. Po první světové válce, když se ukázalo, že vzhledem k politické situaci je setrvání belgických klášterů v beuronské, tedy německé kongregaci nadále nemožné, byl to právě on, kdo zajistil vznik samostatné belgické kongregace. A dokázal díky své vlídnosti, taktu a smyslu pro odpovědnost vůči bratřím, byť nyní odděleným bariérami národnostní nenávis-

Bůh křesťanů je Bohem proměňován. Vhodíte do jeho klínu svou bolest, a on ji vymění za pokoj. Vhodíte tam zoufalství, a vidíte, jak místo něho vzchází naděje.

P. Pio

ti, která v Evropě zůstala jako dědictví první světové války, provést osamostatnění belgických klášterů tak, že přátelství nebo alespoň vzájemná spolupráce s německými mnichy přetrvaly i přes rozdělení.

Zemřel 30. ledna 1923. Poslední ranou pro Marmionův zcela vyčerpaný organismus byly zápal plic a urémie. *Když mu byla udílena svátost nemocných, na otázku, zda přijímá Boží vůli, odpověděl: „Zcela.“ Někdo se snažil dodat mu naděje a připomínal, kolik dobrého vykonaly jeho knihy a apoštolská práce. Ukázal nesouhlasné znamení a zašeptal: „Deus meus, misericordia mea.“ Je to samozřejmě verš žalmu; s čím jiným na rtech by mohl umírat benediktin? Zároveň také jasné vyjádření víry v spasitelnou moc Božího milosrdenství, nikoliv v lidské zásluhy. Umíral s tím, čemu učil - s vírou v Boží dobrotu.*

Při jeho blahořečení papež Jan Pavel II. řekl: „Marmion nám zanechal pravý poklad duchovní nauky. Ve svých spisech učí cestě ke svatosti, která je prostá, a přece náročná pro všechny věřící, které Bůh povolal, aby byli jeho adoptivními syny. (...) Široké znovuzrození duchovních spisů bl. Columby Marmiona kéž pomáhá kněžím, řeholníkům a laikům stát se svědky horoucí lásky k Bohu a velkodušné služby bratřím a sestrám.“

Marmiona potkal podobný osud jako mnoho francouzský pišící duchovních autorů: českým čtenářům a čtenářkám je prakticky neznámý. I z toho důvodu byl čtivě napsaný životopis zatím posledního blahoslaveného benediktina *Kristus - život Marmionův* od Malgorzaty Borkowské OSB, který vydal v českém překladu Jana Linky břevnovský klášter v Praze (citovaná místa jsou zde psána kurzivou), doplněn ještě kapitolou „Monastická modlitba“ z Marmionovy knihy *Kristus - vzor pro mnicha*.

Anselm Skřivánek OSB

Lék na krizi lidstva

K 25. výročí volby Karola Wojtyly na papežský stolec bude napsáno mnoho hodnotících úvah a retrospektiv. K tomu nejlepšímu z nich se budeme moci vracet a seznamovat s tím i naše čtenáře.

Jako úvod k nejrůznějším reflexím o současném čtvrt století trvajícím pontifikátu vraťme se do doby třicet let před Wojtylův nástup na Petrův stolec a podívejme se, jak necelý rok jeho pastoračního působení na tom nejnižším stupni církevní hierarchie předznamenal celé jeho další působení.

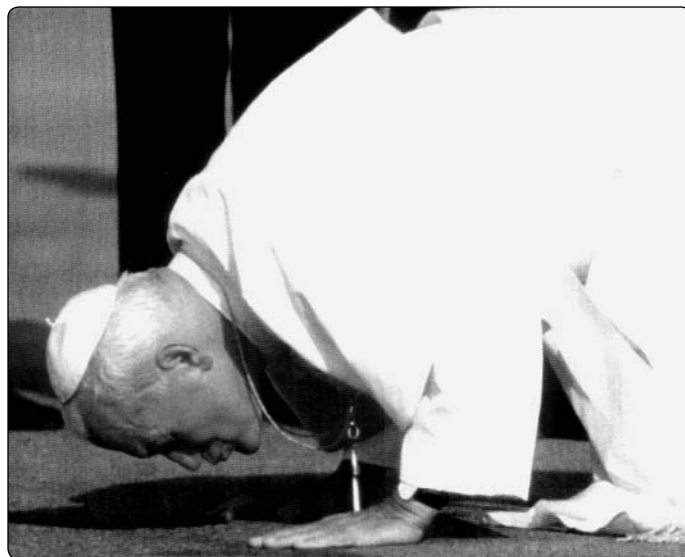
Karol Wojtyla prožíval své dospívání v období tragických událostí 2. světové války. Jak správně vystihl jeho nejvýznamnější životopisec Georg Weigel, dospěl Wojtyla již v té době k přesvědčení, že **krize moderního světa je důsledkem „krize obrazu člověka“**. Již jako mladík se proto rozhodl zasvětit celý svůj život rehabilitaci a obhajobě lidské důstojnosti a hodnoty lidského života.

Než se Karol Wojtyla vrátil jako doktor teologie v roce 1948 z Říma do vlasti, měl to štěstí navštívit působiště sv. faráře Arského. Jak sám vzpomíná ve své knize *Dar a tajemství*, postava svatého faráře na něho zapůsobila již dříve z četby jeho životopisu.

„Svatý Jan Maria Vianney překvapuje především tím, jak

se v něm projevuje síla milosti, která působí skrze ubohé lidské prostředky. Hluboce mě dojímala zvláště jeho hrdinská služba ve zpovědnici. Onen pokorný kněz, který denně více než deset hodin zpovídal, skromně jedl a odpočinku věnoval sotva několik hodin, dokázal v obtížné historické době způsobit ve Francii, a nejen ve Francii, jakousi duchovní revoluci. Tisíce lidí přicházelo a klekalo k jeho zpovědnici. Na pozadí sekularizace a antiklerikalismu 19. století je jeho svědectví něčím revolučním.“

S tímto přesvědčením nastoupil novopečený doktor teologie na místo svého prvního pastoračního působení ve venkovské farnosti v Niegowici. Cestoval tam z Krakova autobusem, pak koňským povozem a nakonec pěšky. „Už z dálky jsem zahlédl niegowický kostel. Bylo to o žních. Šel jsem mezi obilnými poli, na některých už bylo obilí pokoseno, jinde se ještě vlnilo ve větru. Když jsem konečně dorazil na území farnosti Niegowic, poklekl jsem a políbil zemi. Tomu gestu jsem se naučil od svatého Jana M. Vianneye.“

Nevzdělaný prostý francouzský farář se svou nelíčenou prostotou a především svatostí svého života se stal nejpřitažlivějším vzorem pastorační práce pro intelektuála a doktora Wojtylu.

A tak mladý kaplan zde sloužil den co den mši svatou, celé hodiny naslouchal vyznání hříšů ve zpovědnici a vyučoval náboženství v pěti okolních školách, kam ho vozili na bryčkách. Čas strávený v tomto dopravním prostředku vyplňoval četbou a modlitbou. O Vánocích chodil s dětmi za zpěvu od domu k domu, nacvičoval s mládeží divadelní představení, organizoval sportovní utkání a modlil se růženec. „Dodnes se mi stává, že se zamýšlím nad usebraným tichem, jaké vládlo ve třídách, když jsem v postní době vyprávěl o utrpení Páně.“ Kaplan Wojtyla zde pokřtil 48 dětí a požehnal 13 sňatkům. S touto hluboce pastorační motivací pak pokračoval v celém svém dalším působení jako profesor filozofie v Lublinu, jako krakovský biskup, jako účastník 2. vatikánského koncilu i jako nástupce sv. Petra na biskupském stolci v Římě. Jeho vášni stále zůstával člověk, a to je snad hlavní důvod, proč tento papež tak oslovuje mládež, která jde za ním s neuvěřitelnou důvěrou a nadšením.

V době, kdy lidstvo má vážné pochybnosti, zda má před sebou ještě nějakou budoucnost, nabízí tento papež převratné východisko: **místo sebeuspokojení sebeobětování**. Právě ono je vyjádřením nesmírné hodnoty každé lidské bytosti a nesmírné a nenahraditelné ceny každého lidského života, protože přivádí člověka do Boží blízkosti a dává mu prožít radost ze zkušenosti Božího synovství. To není žádná teoretická vize ani ideologie, ale zcela praktická skutečnost, o které chce přesvědčit svět svým slovem i svým životem tento „služebník služebníků Božích“.

-ra-

Zapomenutí andělé

Andělé jsou stále připraveni naslouchat modlitbám věřících. Pak podle Božího příkazu přicházejí, aby splnili dobré prosby a žádosti k slávě Nejvyššího.

Ale velmi mnoho lidí, miliony lidí zapomínají, že mají svého anděla strážce, že je tolik andělů, kteří mohou zabránit neštěstím a jsou lidem ku pomoci. Andělé nesou a řídí celý vesmír podle Boží vůle.

Z Božího příkazu mají také pomáhat a dávat růst křehké lidské přirozenosti, Andělé chrání všechno stvořené. Lidé by se měli modlit i za živočišnou říši, aby nevyhynula. Měli by prosit anděly, aby ochraňovali přírodu.

Jen málo lidí se denně modlí ke svému andělu strážci, ani neví, že i každý den má svého anděla. Protože anděly nevzývají, není divu, že na ně doléhají neštěstí, nehody, povodně a požáry. Andělé mohou ochránit od všeho, ale když nejsou vzýváni, je míra jejich pomoci omezena.

Každý kostel, každá farnost, diecéze má svého anděla strážce, který jim může vyžádat pomoc ve zvláštních potřebách. Tyto anděly by měli věřící vzývat při každé mši svaté.

Před každou mši svatou by se věřící měli obrátit na svého anděla, který je jejím ochráncem. Andělé jsou nejčistší duchové a služebníci Nejvyššího, kterého milují nejvroucnější láskou. Mohou být velice nápomocní, ale často mají ruce svázané, protože se na ně nikdo neobrací. Pro člověka je to velké neštěstí, když na to nedbá.

Sedmero archandělů

V Písmu svatém se na dvou místech hovoří o sedmi svatých archandělech: Ve Starém zákoně v knize Tobiáš (12,15) stojí: *Já jsem Rafael, jeden ze sedmi svatých andělů, kteří přednášejí prosby svatých a mají přístup a stojí před trůnem Nejvyššího.* V Novém zákoně v Apokalypse (1,4) čteme: *Milost a pokoj vám od toho, který je, který byl*

a který přijde a od sedmi andělů před jeho trůnem.

Sedm svatých andělů bylo vzýváno v prvotní Církvi, zvláště svatí Michael, Gabriel a Rafael, kteří jsou v Písmu svatém uvedeni jménem. Skrze rozličná

Michael

zjevení byla uvedena ve známost i jména dalších svatých archandělů, kteří mají zvláštní privilegium stát před Božím trůnem.

Obdrželi tato privilegia pro svou hlubokou pokoru a velkou věrnost, jakou osvědčili, když splnili Boží vůli v hodině zkoušky. Zůstali věrni Boží vůli a vedou nebeské šiky a povedou je až do poslední bitvy. Bojují s nebeskými legiemi pod Královnou Marií především proti sedmi arcidémonům, kteří od počátku svádějí lidi k sedmi hlav-

ním hříchům: *pýše, lakomství, smilstvu, závisti, nestřídmosti, hněvu a lenosti.* Vzývání sedmi archandělů a jejich legií je obzvláště velkým požehnáním potřebným především v naší době a v posledních časech.

Svatý archanděl Michael

Quis ut Deus?

Kdo je jako Bůh?

Poráží ducha pýchy a ctižádostivosti a dědičný hřích. Pýcha a ctižádostivost se porázejí pokorou. Pokora je dobrovolné sebeponížení, které vychází z poznání vlastní nemohoucnosti (srov. Sv. Bonaventura).

Do stavu nerozhodnosti andělů v době jejich zkoušky zaznělo zvolání sv. Michaela: *Quis ut Deus?* Vrhel se s nepřekonatelnou vírou v Boží slovo proti Luciferovi, svolal zbylé anděly a vytvořil rozdělení: zde je Bůh a tam Lucifer.

Nevrhl se do boje svou vlastní silou, nýbrž silou Boží. Silou lásky k Bohu srazil Lucifera a proměnil ho v hada, ve strašného draka. Svrhl ho do propasti. Archanděl Michael je patronem těch, kteří vedou duchovní zápas, a to především umírajících. Doprovází duše k soudu a je patronem svátosti pomazání nemocných. U lůžka umírajících vyzveje archanděla Michaela a jeho anděly!

Archanděl Michael byl strážcem Izraele a nyní je strážcem Církve svaté. Papež Lev XIII. měl vidění zuřivých démonů, kteří soptili proti Církvi ve všech částech světa až do konce časů. Pak viděl sv. Michaela, jak je znovu se svými zástupy pochytil a svrhl do pekelné propasti. Proto složil papež známou modlitbu k svatému Michaelovi a nařídil, aby se ji věřící modlili po každé mši svaté. Není to hypotéza, ale skutečnost, že úpadek Církve a mše svaté je důsledek odstranění modlitby k sv. Michaelovi. Také skutečnost, že jméno sv. Michaela bylo odstraněno z modlitby *Confiteor*, způsobila již Církvi mnoho škody.

Svatý Michaeli, archanděle, Přijď nám na pomoc se svými anděly.

Nauč nás věřit v temnoty zla.

Nauč nás bojovat

s tvou pokorou.

Nauč nás bojovat v mlčení

a být poslušni Bohu.

Nauč nás milovat

a být věrni jako Maria.

Svatý archanděl Gabriel

Boží moc

Poráží mamon, ducha lakoty a hrabivosti (Mt 6,19-34; Lk 16,1-17). Tento hřích přemáháme dobrovolným darováním z lásky k Bohu. Svátý Gabriel je Boží posel. Bůh mu svěřil velké poselství radosti pro lidský rod, poselství naděje. Když přišla plnost času, svěřil mu Bůh nejdůležitější úkol, aby Marii, nejčistší a nejpokornější služebnici přinesl na zem poselství o vtělení Boha, jeho nejdražšího Syna. Svátý Gabriel je věrný posel a pomocník kněží a osob zasvěcených Bohu.

Svatý Gabrieli, archanděle,

Přijď se svými zástupy.

Nauč nás být pokornými

služebníky.

Pomáhej nám, abychom byli

čistí a připravení

Gabriel

*stát se místem odpočinku
pro Pána a pro Marii.*

Svatý archanděl Rafael **Boží lék**

Svatý Rafael, ukazatel Boží lásky, poráží ducha nečistoty, nestoudnosti a požívačnosti. Pomáhá nám, abychom pod dohledem Neposkvrněné a s její pomocí se stali čistí na těle i na duši a poráželi hřích smilství. Svátý Rafael je andělem lásky, posily, zdraví a správné volby. Svátý Rafael nám pomáhá rozeznat pravou lásku od lásky prchavé. Jemu a jeho andělům je svěřena svátost Ducha Svatého – bířmování. Jako strážce bířmování a sluha Ducha Svatého odívá nás šatem planoucí lásky.

Archanděl Rafael provázal mladého Tobiáše na jeho cestě. Je patronem cestujících, uprchlíků, lékařů, mládeže, snoubenců a kněží. Vyprošuje milost moudrosti, intelektu, rady, síly, zbožnosti a svaté bázně Boží.

Máme ho vyzývat při důležitém rozhodování, na cestách, před operací, proti závadným pokrmům a lékům a proti každému nedostatku lásky.

*Svatý Rafaeli, archanděle,
přijď a provázej nás svou
pomocí.*

*Rozmnož v nás svou sílu
a svou lásku.*

*Dej, ať láska k Bohu
a k Neposkvrněné
vítězí v našich srdcích
proti nenávisti a nečistotě světa.*

Svatý archanděl Uriel **Boží oheň**

Připomínal se v martyrologiu již ve 4. století. Poráží ducha hněvu, nenávisti a netrpělivosti. Je mírný a trpělivý. Drží ve své levici planoucí pochodeň lásky k Bohu. Pán řekl: *Přišel jsem, abych shodil na zem oheň, a co jiného chci, než aby se vznítily* (Lk 12,49)? Chrání všechna místa zjevení a obohacení milostí. Pán Ježíš řekl v jednom svém zjevení: „Když se k nim přiblíží rudé zbraně, budou moci proniknout ochranný pás kolem míst

zjevení mé Matky jen za cenu smrti a ztráty svého života.“
*Svatý Urieli, obklop nás svým
plamenným ochranným pásem.
Přijď nám na pomoc se svými
nebeskými zástupy.*

*Nauč nás jednat tak, jak jednal
Ježíš, když byl na zemi.*

Svatý archanděl Jehudiel **Boží chvála**

Poráží ducha závisti a žárlivosti. Zlý duch závisti vystupuje především proti Mariině kráse, protože z ní mělo vzejít vtělení druhé božské osoby. Při různých exorcismech druhý největší z ďáblů se představil jako protivník Jehudiela, protože jeho závist ho popudila proti Božímu úradku. Hřích závisti žárlí na dobro bližního. Synové Jakubovi ve Starém zákoně záviděli svému bratru Josefovi, že byl nejmladším synem svého otce. Závist zaslepených farizeů se změnila v nenávisť vůči Božímu Synu. Svátý Jehudiel je naším pomocníkem a vůdcem. Jeho bezpodmínečné přijetí Božího úradku a jeho horlivost následovat Boží přikázání zpečetily jeho věčné spojenectví s Bohem.

*Svatý archanděle Jehudieli,
mocný protivníku zlých duchů,
přijď nám na pomoc s celým
svým andělským šikem.
Bud' s námi v našem boji
proti hrozným útokům pekla,*

Rafael

keré hrozí, že zničí Církev.

*Odstraň z našich srdcí veškerou
závist a učň, aby se božský úra-
dek stal pro nás
věčnou chválou v Bohu.*

Svatý archanděl Sealtiel **Modlitba k Bohu**

Poráží ducha nezřízenosti a nestřídmosti v jídle a v pití. Proti této neřesti máme postavit ducha střídmosti a odříkání. Střídmost tříbí intelekt, posilují vůli a nové ctnosti.

Na přímluvu svatého Sealtie-la byly velké misijní oblasti osvobozeny od hříchu nestřídmosti v pití. Dosáhl toho kněz misionář, kterému se dostalo milosti, že poznal tohoto archanděla, a vyzýval vytrvale jeho pomoc. Sealtiel jako nositel milosti drží ve své ruce nádoby s květy, znamená slávy a života v Bohu.

NÁPRAVA NEPOŘÁDKŮ V LITURGII

Do konce letošního roku by se měla objevit Svatým otcem ohlášená obšírná směrnice, které má ukončit svévolné zneužívání liturgie, jaké se po poslední reformě stalo takřka samozřejmostí.

Směrnice mají obsahovat na 1200 paragrafů. Podle přípravného návrhu např. nesmí laici používat při obřadech oděv podobný kněžskému, dívky mohou ministrovat jen z „nezbytných pastoračních důvodů“ (např. v ženských kláštorech a internátech). Je zakázána „samoobsluha“ při svatém přijímání stejně jako „interkomunio“, kázání laiků při mši a potlesk při bohoslužbě. Text doporučuje, aby se do chrámu opět vrátily mřížky s klekátkem, které oddělují presbytář od lodi a slouží k svatému přijímání věřících. Hlavním cílem předpisů je zajistit důstojnost liturgie, úctu k Eucharistii a zabránit pronikání laiků k výkonu kněžských úkonů. Lze očekávat, že tento návrh narazí na odpor, který přinutí autory, aby některé body poněkud zmírnili.

Podle Gesù 10/2003

Máme se k němu a k jeho andělům modlit za manžele, aby s jejich pomocí vždy dokázali říci „ano“ novému životu, který jim Bůh svěruje.

*Svatý archanděle Sealtieli,
pomáhej nám se svými anděly,
Nauč nás modlit se tak,
jak se modlil Pán
a jak nás učil se modlit.*

Svatý archanděl Barachiel **Boží požehnání**

Poráží ducha lenosti, náboženské povrchnosti a vlažnosti. Tuto neřest můžeme přemáhat horlivostí v dobrém a vytrvalým úsilím o vlastní posvěcení. Horlivost v dobrém je nutná pro posvěcení a pro věčnou blaženost. Vlažní jsou v Božích očích horší než studení. *Protože nejsi ani teplý, ani studený, vyvrhnu tě ze svých úst* (Zj 3,16).

Svatý archanděl Barachiel je přivoláván kněžským požehnáním, proto je zapotřebí, aby bylo hodně svatých a žehnajících kněží. Prosme svatého Barachiela, aby se Boží volání stalo v nás také jeho následováním. *Žijte hodni toho povolání, které vám bylo svěřeno. Snásejte se navzájem v lásce. Zachovejte jednotu ducha ve svazku pokoje* (srov. Ef 4,1n).
*Svatý archanděle Barachieli,
Vyburcuj nás spolu
se svými anděly z lenosti,
pomáhej nám, abychom rostli
v dobrých skutečích a v lásce
k Bohu i k Marii.*

Ten, kdo ctí anděly, uctívá také jejich Královnu a obdrží hojnou pomoc v boji proti hlavním hříchům. Modleme se často 7x Otče náš, Zdrávas a Sláva Otci s invokací:

*Svatí andělé, přijďte se svými
zástupy a ukažte všem lidem svou
pomoc a svou sílu, aby se naše srdce
zapálila láskou k slávě Boha
a Marie, naší Královny.*

*Podle knihy Heinricha Kreuzera:
Andělé, naši mocní zastánci, a jejich
vznešený úkol ve službě tvorstvu.
Edizioni Segno, Udine 2000*

Manuela

Príspevek na téma dôstojnosti a hodnoty každé ľudskej osoby

Stojí pred mnou dva lekáři..., mluví ke mně..., a já mám dojem, jako by mluvili k někomu zcela jinému.

„...nebude moci nikdy sedět, běhat, nebude srozumitelně mluvit..., možná, že ani nebude poznávat..., má těžkou srodeční vadu.“

Ale oni skutečně mluví se mnou, ... mluví o mém dítěti, které jsem právě s takovou lehkostí přivedla na svět.

Měla jsem „lehký porod díky správnému dýchání“. Neudělala jsem to všechno správně? Bylo rychleji na světě než jeho tři sourozenci před ním.

Lékaři mi ukázali moje dítě a neměli k němu nejdříve žádné komentáře. Teprve když jsem se zmínila o jeho neobvyklé modře zbarvené pleti, uslyšela jsem „Downův syndrom“.

Přišel ke mně můj muž..., byli jsme celí bez sebe.

Šťěstí jiných matek v porodnici bylo pro mě těžko snesitelné. Nechala jsem se co nejdříve propustit z porodnice domů.

Moje tři děti byly nadšené svou novou sestřičkou. Byla přece tak sladká jako jiné děti.

Měla jsem tedy děvčátko s Downovým syndromem, mongolátko, jak tomu lidově říkali, naši malou Manuelu. I když mi moji tři velcí pomáhali, jak mohli, můj muž musel dále denně do služby, cítila jsem se někdy strašně osamělá.

Hledala jsem všude možné poučení o této nemoci. Dověděla jsem se málo, protože „1000letá říše“ skončila teprve nedávno. Strašně věci, které bylo možno vidět u postižených, způsobily, že se lidé snažili potlačit i každou vědomost o postižených.

Nejlepší zkušenosti se syndromem měli v Holandsku. Tam směřovaly v dalších letech naše cesty. Sice i v jiných

zemích byly ještě možnosti, kam svěřit postižené, ale my jsme se od naší Manuely nechtěli vůbec oddělit, chtěli jsme ji vidět, jak vyrůstá v kruhu naší rodiny a chtěli jsme se o ni starat podle svých vlastních možností. V žádném případě jsme se nechtěli smířit se soudem lékařů.

Měli jsme velkou zahradu přímo u lesa, která se stala pro Manuelu jejím druhým dětským pokojem. Listy ze stromů byly pro ni prvními hračkami. Protože se Manuela narodila 18. května, měli jsme na to celé léto, abychom se s ní v zahradě intenzivně zabývali. Ušila jsem Manuele šatičky, kterým nevadilo, když byla Manuela celá od bláta a ani Manuela proti tomu nic neměla. Manuela byla velice čilé dítě a z jejich rtů vycházelo tolik rozličných zvuků, že jsem nemohla uvěřit, že by se toto dítě nemohlo naučit mluvit.

Kdekdok mi radil: „Dej dítě do domova, tam se o něho lépe postarají... Bude to jistě lepší i pro tvoji rodinu..., tvoje ostatní děti tím trpí..., budeš mít pro ně víc času.“

Ačkoliv zacházení s postiženým klade na rodinu jiné nároky, byla Manuela pro své sourozence stejnou radostí i nervovým zatížením jako každé nově narozené dítě v jiné rodině.

Pozitivní byly pro Manuelu jistě mnohé dojmy a vzrušení, které mohla prožívat v domácnosti plné dětí. Pobývalo u nás mnoho přátel jejich sourozenců, záci, kteří přijížděli na výměnu z Francie a Japonska, ale především se Manuele ob-

zvláště hojně věnovala její sestra Sabina, která je jen o pět let starší. Řádila s ní na louce o sto šest. Přitom vynalézala stále nové hry, aby probudila Manuelin zájem, a podněcovala její pohyblivost.

Manuela mívávala v noci obtíže s dechem spolu se strašnými záchvaty. Ale přes den byla tak čilá, že lékař ani nepozoroval nějaké příznaky. Nechala jsem proto v noci zapnutý magnetofon. Podle zvukového záznamu diagnostikoval lékař záškrt, což bylo onemocnění dýchacího ústrojí, ohrožující Manuelin život.

Starost, že v případě zhoršení dýchání bude nutno zavést dýchací trubici, byla velká, ale ještě větší byla radost, že jsme na magnetofonovém záznamu zaslechli zřetelně i „mamama... papapapa“. To bylo pro nás znamením, že to jednou vyjde i s řečí. Naděje byla stále větší.

Nepochopení, předsudky a strašná neznalost úřadů a dokonce i lékařů nám nemohly zabránit, abychom podnikali všechno, čeho jsme byli schopni. I když pomaleji než jiné děti, učila se Manuela přece jen svým způsobem praktikovat životní nezbytnosti.

MARATÓN MATKY TEREZY

19. října se v Tiraně uskuteční maratón ke cti matky Terezy. Na startu bude 2500 běžců z celého světa. Prezident italské oblasti Lazio, spolupořadatel této sportovní akce, vidí v maratónu vhodný prostředek, jak šířit poselství matky Terezy, když se noho lidí sejde spolu na jedné cestě k jednomu cíli. (Ansa)

I když nebylo vždy jednoduché vyhovět všem ostatním dětem, byl náš „tým“, manžel a já, jak jen možno úspěšný. Naše rodina se pečl o Manuelu a především radostmi z každého jejího pokroku a úspěchu pevněji stmelila.

Dnes jsou školy a dílny pro postižené samozřejmostí. Ale před 38 lety jsme o takových věcech mohli v Německu jen snít. Často jsme měli pocit, že lidé pokládají rodiče postiženého dítěte také za postižené, a hroší kůže na duši narůstá jen pozvolna. Odškodnění jsme byli tím nejpomilovanihodnějším dítětem, jaké si rodiče mohou přát.

Manuela je šťastným člověkem. I když její pracovní den začíná v 5 hodin ranní modlitbou, snídaní, obligátním fotbalem před domem a cestou do dílny pro postižené, a to i s návratem trvá vše prakticky dvanáct hodin, chodí do práce ráda. Je pyšná na práci, kterou zde provádí. Že v pátek, kdy zřídka kdy přijdou ministranti, může zvonit na proměňování a k požeňování, jí dává pocit, že je plnoprávným členem farního společenství. Když se v neděli předmodlívá růženec, mohla by mnohemu „normálnímu“ dítěti posloužit za vzor.

Manuela běhá jako gazela, plave jako ryba, potápí se jako kormorán (podle vlastního vyjádření) a mluví zcela zřetelně a bezchybně. Svými otevřenými a laskavými způsoby vyvolává radost, kdekoliv se objeví.

Nikde však se jí srdce neotevírají tak jako ve Španělsku, protože dokáže mluvit trochu španělsky. Na Malorce čte bez problémů jídelní lístek a umí si jakékoliv jídlo v této řeči objednat.

Nikdo v naší rodině a v kruhu našich přátel si neumí představit život bez Manuely. Manuela náš život nekonečně obohatala.

Marianne Rösslerová
Z Bettendes MGottes Volk 3/2003M
přežil-lš-

Zamyšlení nad „homo - manželstvím“

Jako muže a ženu je stvořil (Gn 1,27).

Kdo je tímto Tvůrcem? Bůh! Tak nás informuje zpráva o stvoření v Bibli. *A Bůh stvořil člověka podle svého obrazu, jako muže a ženu ho stvořil.*

Boží podobnost v člověku se odráží podle biblické zprávy v podstatě muže a ženy. Člověk je ve smyslu Bible bytost, která potřebuje doplnění. Bible říká zcela jednoznačně: *I řekl Bůh: Není dobré, aby člověk byl sám. Chci mu stvořit jemu rovnou pomocnici (Gn 2,18).* Písmo svaté to zdůrazňuje: *Proto člověk opustí otce a matku a přilne ke své ženě a ti dva se stanou jedním tělem.* Toto spojení muže a ženy obdrží pak Boží požehnání: *Bůh jim požehnal a řekl: „Plodte a množte se a naplňte zemi a podmaňte si ji“ (Gn 1,28).*

Izolované Já

Jestliže izolujeme JÁ, které je mírou všech věcí, pak se JÁ stane obrazem sebe samého. Stačím si já sám, abych si opatřil všechno *samopotěšení*, které může uspokojit mé individuální potřeby. K tomu by mi mohlo přispět i jiné individuum, mohlo by mě obohatit tím, že uspokojí mé pudy a rozmnoží můj pocit blaha.

Homosexuální partnerství má být *doplněním*. To může souhlasit. Ale tato *plnost* nespočívá v tom, co říká Bible o *jednom těle*, neboť oba homosexuální partneři zůstávají v podstatě vzájemně sebeuspokojující se jedinci. To neodpovídá Božímu obrazu v člověku, jak ho chápe Bible: *Jako muže a ženu je stvořil.*

Toto „singl-manželství“ mezi dvěma muži nebo dvěma ženami může sloužit určitým lidským zájmům. Kdyby tomu tak nebylo, nemohl by existovat takový velký společenský zájem o ně. Je mnoho těch, kteří jsou přímo posedlí tím, že je hájí jako individuální zájem a právo na svobodu. Používají k tomu dokonce tvrzení, že přátelství je ušlechtilá hodnota.

Podle nich sexuální uspokojování je požadavek přirozené lidské pudovosti, která je vlastní všem lidem. Kdo by to mohl popírat?

Ale „singl-manželství“ se uchyluje od něčeho zcela rozhodujícího. Nemůže být ze své podstaty plodné. Plodnost je obdivuhodný Boží dar, který podle řádu stvoření je vyhrazen muži a ženě. Z jejich vzájemné lásky vycházejí děti. Normální rodiče přijímají děti jako požehnání, jako opravdový Boží dar. Otec a matka mohou a mají

rozdílným způsobem „*mateřsky a otcovsky*“ utvářet duchovně teplý domov, kde se životu nejlépe daří.

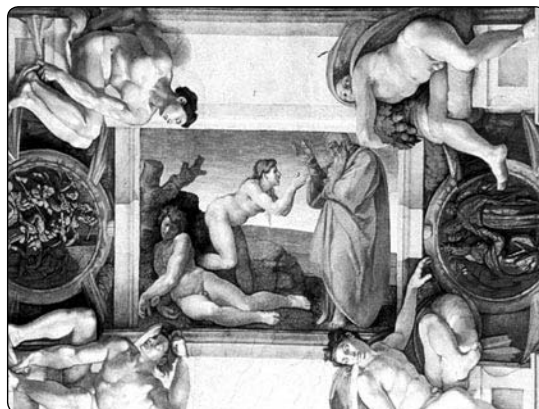
Pavel v listu Efezanům (5,21-33) mluví o manželství jako o „*mega-tajemství*“. Vztahuje toto tajemství na Krista a na Církev (srov. Ef 5,32).

Nejde o diskriminaci, nýbrž o novou odvahu k rodině

Zdá se mi, že homosexualita a lesbická láska nedopřávají postiženým něco, po čem, jak myslím, v hloubi duše touží. A to jsou děti, které vycházejí z hluboké a vnitřní lásky muže a ženy a mají své přirozené zdomácnění v rodině.

Jelikož homosexualita, jak se stále více ukazuje, není bezpodmínečně dána genetiky, je možno se ptát, zda tendence k homosexualitě není podporována a živena svým způsobem již od dětství a mládí. To musí vědci prokázat. Žádného člověka však není možno zavrhnout.

Děti, které vyrůstají ve šťastném prostředí velké rodiny, jsou podle zkušeností daleko schopnější samy založit rodinu. Není tomu tak, že mnoho lidí si samo „*namlouvá*“, že jsou homosexuálně založeni? Tento názor mi sdělil jeden velmi zkušený psychiatr. V každém případě je potřebné pochopení

Michelangelo: *Stvoření Evy, Sixtinská kaple*

a terapeutická pomoc. Ani když člověk cítí homosexuální sklony, není tím dáno vůbec žádné přinucení, aby se sexuálně vyžíval tímto způsobem. „Člověk zůstává svobodný, i kdyby se narodil v řetězech,“ můžeme říct s Friedrichem Schillerem.

Respice finem

(Dívej se na to, co je nakonec krásnější)

Jak často jsem se setkal se starými lidmi, kteří byli nekonečně šťastní ze svých dětí a vnuků. Láska, kterou zasévali, se jim sto-

násobně vrací zpět. Homo-manželství nezprostředkuje toto štěstí, které je dáno ve vlastním potomstvu. Latinské přísloví říká: „*Vae solis!*“ (Běda samotným).

Existuje stále zřejmější společenský aspekt, že „*vae solis*“ platí i pro národ. Vymírající národ chudý na děti ztrácí svou vitalitu. Nedostává se mu talentů pro poezii, hudbu, pro výzkum v oblasti humánních a duchovních věd, které naši západní kulturu tak významně obohatily. Společnost, která je nepřátelsky naladěna vůči rodině, škrtí životní tepnu vlastního národa. Chtěl bych zakončit úvahou, která vědomě či nevědomě stále visí ve vzduchu: Nepodporuje římskokatolická církev celibátem osamocenenost? Není tedy také nepřátelsky nakloněna k rodině? Nad tím je třeba se zamyslet. Chtěl bych to vysvětlit na jednom příkladu.

Matka Tereza a všichni, kteří sdílejí její životní způsob

Matka Tereza nebyla vdaná. Byla to však matka. Platí za mnoho „*matek*“ a „*otců*“ v přeneseném duchovním smyslu. Ti nežijí „*sami pro sebe*“ Kdyby byli takoví „*singl*“, museli by dříve nebo později jako celibátníci ztroskotat. Latentní nebezpečí stát se egoistickým „*singlem*“ může v sobě pocítit i kněz nebo řádová sestra. Je-li srdce prázdné, pokouší se nějak zaplnit. „*Chercher la femme*“ není to největší zlo, které může celibátního kněze postihnout, i když je pokládám za tragédii. Jestliže se však někdo pokouší zalepit duchovní prázdnost slabomyslným nebo dokonce kriminálním způsobem, stává se celibát *fraškou*. Takoví celibátníci by ovšem nebyli „*matkami a otcí*“ v duchovním smyslu. Ti jsou totiž Bohem vyvoleni a omilostněni, aby darovali velkodušně sami sebe velké lidské rodině.

Že toto duchovní otcovství a mateřství existuje, pokládají katolíci v nejhlubším smyslu za dobré a správné a oceňují to i nekatolíci. Společnost z toho měla veliký prospěch. To je nesporné a platí to dnes více než kdykoliv jindy. Modlit se o tato pravá duchovní povolání je příkazem hodiny.

Mnozí z těchto takto celibátně žijících mužů a žen, kteří nezištně slouží Církvi a navíc i společnosti, pocházejí prokazatelně ze zdravých a šťastných velkých rodin. Není to také „*mega-tajemství*“?

Z -sks- 34/2003
přeložil -lš-

Z našeho úkolu nás nikdo nemůže omluvit!

Na svátek sv. Václava byla socha Panny Marie Fatimské v poslední katedrále svého putování, v katedrále sv. Václava v Olomouci. Finis coronat opus, konec korunně dílo: S více než 8 000 poutníků se moravský metropolita arcibiskup Jan Graubner modlil před sochou růžencem, spolu s pomocným biskupem Josefem Hrdličkou a velkým počtem kněží obětoval mši svatou a na závěr se všichni přítomní zasvětili Panně Marii. Při mši sv. pronesl pan arcibiskup tuto homilii:

Draží bratři a sestry,

dnes prožíváme celou řadu velmi významných témat. Slavíme pouť naši katedrály, zasvěcené svatému Václavu, knížeti a dědici České země. Radujeme se z přítomnosti sochy Panny Marie, kterou jsme při národní pouti před 14 dny přivezli z Fatimy, aby putovala našimi katedrálami a zvala nás k zamyšlení nad Fatimským poselstvím. Tato akce je zařazena do pastoračního programu Středoevropských katolických dnů.

Začneme od konce. Proč Středoevropské katolické dny? Celá Evropa se sjednocuje. I naše země v příštím roce vstoupí do Evropské unie. Máme krásná očekávání, ale i různé obavy. Myšlenka EU se zrodila po druhé světové válce ze spolupráce velkých křesťanských politiků, kteří po strašných válečných zkušenostech hledali cestu k mírovému soužití evropských národů. Snažili se uvést zásady evangelia a zkušenosti Církve do politického života. Znali bolestné problémy světa i evangelijní klíč k budování Božího království. Znali příklad i výzvy Panny Marie. Jí také světili své dílo. Proto má vlajka EU na mariánském modrém poli dvanáct hvězd, jako Maria, jako biblická žena z knihy Zjevení má dvanáct hvězd kol svojí hlavy. Můžeme říct, že EU je nádherné dílo, vyrostlé z křesťanské víry a lásky. Zároveň však musíme konstatovat, že po padesáti letech se Evropa tváří, jako by náboženství do veřejného života vůbec nepatřilo. I přes mnohé úspěchy je evropská společnost v krizi, ztrácí ideál i chuť k životu, vymírá a předává svůj prostor jiným národům a kulturám, které k nám přicházejí. Ano, říkám k nám, protože tyto problémy k nám přišly dřív, než jsme do EU vstoupili. V naší republice tak ubývá Čechů, že je to jako by každý rok zaniklo jedno okresní město s třiceti tisíci obyvateli.

Kde najdeme kořeny úpadku společnosti? Jsem přesvědčen, že je to v odklonu od Boha. Bůh je láska. Z lásky tvoří, dává život, z lásky vykupuje, svým Duchem všechno obnovuje. Kde chybí Bůh - Láska, tam se šíří kultura smrti, zánik, konec. Začne to

obyčejným sobectvím. Michel Quoist kdysi napsal, že sebeláska je ukradená láska. Dává sobě, co je povinná dát druhým. Kdo nemiluje, nedává život. Sebe dělá středem všeho dění a narušuje vztahy k druhým, nepotřebuje už Boha. Nepřijímá jeho řád, ale sám chce být jako Bůh a rozhodovat o hodnotách i životech.

Minulé století nám ukázalo, kam vedou vůdcové popírající Boha, ale hrající se na bohy. Panna Maria v soukromém poselství Fatimským dětem upozorňovala na toto nebezpečí. Vyzývala k obrácení. Od dětí žádala modlitbu za obrácení světa, ohroženého ateismem. Tehdy šlo o Rusko. Dnes vidíme, že modlitby mnohých nesou plody a krutá diktatura ateistického komunismu se zhroutila. Svět se však k Bohu dosud neobrátil.

Putující socha Panny Marie Fatimské, ostravská katedrála 27. 9. 2003

I když Fatimské poselství neříká nic nového - protože už žádné soukromé zjevení nemůže nic nového zjevit, když se Bůh zjevil světu celý ve svém milovaném Synu Ježíši Kristu - aktuálně nám připomíná Ježíšovo poselství: obraťte se a věřte evangelium, činite pokání, Boží království se přiblížilo. V nikom jiném není spásy. Není jiného bo-

ha, který by nás mohl spasit. To je poselství i pro dnešní svět, pro dnešní Evropu.

Středoevropské katolické dny vznikly proto, abychom si aspoň my z několika sousedních zemí uvědomili svůj úkol, své poslání vnášet do Evropy evangelium. Modlíme se za sebe navzájem, jeden druhého poznáváme, na různých sympoziích, poutích a společných akcích se snažíme ukázat, že právě křesťané díky evangelium dovedou budovat mosty mezi národy, odpouštět staré křivdy a budovat přátelství, že křesťané díky své víře jsou lidmi naděje a budovateli kultury života a civilizace lásky. (Například zítra večer v kostele svatého Mořice při mši svaté vystoupí sbor a orchestr složený ze čtyř národů. Slovinci, Italové, Rakušané a Češi dovedou spolupracovat k Boží oslavě.)

U dvou ze zakladatelů EU probíhá proces svatořečení. I náš národ má na začátku svých dějin svatého vládce. Kníže Václav věděl, že pro svůj národ, který miluje, nemůže udělat nic lepšího než ho přivést ke Kristu. Nedělal to jako kazatelé slovy, ale jako vládce svými činy. Nebyl pochopen a stálo ho to život. Ale přesto za svůj krátký život udělal pro národ víc, než mnozí jiní dohromady za dlouhé životy. Je naším vůdcem, příkladem a přímluvcem i po tisíci letech. Jeho země se však dnes tváří jako by žádného Boha nebylo, jako kdyby ho nepotřebovala.

Čechy i Morava potřebují stejně jako celá Evropa nové otevření se Bohu. On, Láska, je zdrojem života a dárce naděje. Tyto země však nemohou čekat, že odněkud přijdou misionáři jako kdysi. Zde žijí křesťané. Je naším úkolem vydat svědectví světu o Boží lásce, projevené v Kristu Ježíši. Je naším úkolem vnášet do svého okolí i do politického života evangelium. V dějinách to mnozí dokázali. My je obdivujeme a oslavujeme. To však nestačí. Dnešní svět nemůže žít jen z dávné historie. Promiňte mi to jednoduché přirovnání, ale květiny za oknem také dnes nemohou žít z toho, že jste je na jaře zalévali. Dnešní svět potřebuje svědectví dnešních křesťanů. Z našeho úkolu nás nikdo nemůže omluvit.

Prosme tedy při této mši svaté za nás zde přítomné a za všechny křesťany naší země i Evropy, abychom dobře plnili své nezastupitelné poslání. Prosme i za lidi světa kolem nás, aby sám Duch Svätý v nich působil, udělil jim milost víry a dal jim zakusit radost z Boha. Prosme i Pannu Marii v dnešní tak mimořádný den, aby ona sama podpořila naše prosby a svou trvalou přímluvou provázela svůj lid. Amen.

Mám jen to, co jsem dal druhým z lásky k Bohu

Homilie arcibiskupa Mons. Jana Graubnera na Velehradě 27. září 2003 u hrobu arcibiskupa Stojana, spoluzakladatele Matice cyrilometodějské

Připutovali jsme dnes na Velehrad, abychom si u hrobu nezapomenutelného arcibiskupa Antonína Cyrila Stojana připomněli 80. výročí jeho smrti. Když se před 40 lety slavilo 40. výročí, prohlásil tehdy ve své krásné přednášce o Stojanovi prelát Cinek, že za 40 let nebylo možné dokonale zvládnout a ukončit přehled všech Stojanových činů. My tedy můžeme v krátké chvíli zahlédnout opravdu jen zlomek jeho díla. Ale snad pocítíme tím větší touhu seznámit se s ním ještě lépe.

Při výběru mešních textů pro dnešní slavnost máme tak trochu zvláštní pocit, protože misál nám nabízí modlitby za zemřelého a my jsme zvyklí se už v soukromých modlitbách obracet k němu samotnému a prosit jej o přímluvu u Boha. Co je však možné v soukromé modlitbě, není možné při bohoslužbě, dokud jej církev veřejně neprohlásí za svatého či blahoslaveného. Ti, kteří znali Stojana za jeho života, jej obdivovali a považovali za Božího člověka. Zemřel v pověsti svatosti. První část procesu jeho blahorečení byla v diecézi ukončena a druhá probíhá v Římě. V tyto dny je v italštině dokončováno odborné dílo o vynikajících ctnostech Služebníka Božího Antonína Cyrila Stojana, na jehož základě může Svatý otec vydat dekret o Stojanových ctnostech. Pak ještě musí následovat uznání zázraku, který se stane na přímluvu kandidáta svatořečení. A to jistě hodně záleží i na nás, na našich modlitbách, na naší víře a také odvaze. Byla hlášena řada mimořádných vyslyšení, ale zatím žádný případ nebyl tak přesvědčivý, aby mo-

hl být uznán Svatým otcem jako zázrak.

Odkud pocházel, Antonín Cyril Stojan? Narodil se v Beňově nedaleko Přerova v chudé rodině ševce a později kostelníka. Jméno Cyril je jeho birmovací jméno a ukazuje, že už mladík Stojan měl jasný směr svého života, totiž cyrilometodějské zaměření. Jako student se nadchl cyrilometodějskou školou Sušilovou. Pochopil nadčasový význam jejich díla v rodině Slovanstva a celou bytostí se zasadil za rozvinutí jejich snahy ve své době. I když se v dějinách Moravy občas objevovaly silnější vlny cyrilometodějské úcty, aktivita Stojanova je předčila všechnu.

Čím? Cinek říká, že Stojan svými činy lásky ve šlépějích sv. Cyrila a Metoděje zaktualizoval u nás ideu cyrilometodějskou a vyvolal mohutné apoštolátní hnutí opřené o Velehrad, který nečekaně vzkřísil jako ohnisko apoštolátu, jako středisko sjednocovacího díla, snažícího se spojit rozdělené Slovanu. Ti všichni jsou žáky Cyrila a Metoděje, ale jsou rozdělení ve víře. Stojan měl jednoduchou, ale účinnou zásadu pro svou činnost: láskou k jednotě.

Jeho láska byla osobní, budovala vztahy, probouzela zájem, získávala spolupracovníky. Jeho láska byla velkorysá, tvůrčí, budovala díla. Vzpomeňme jen některá: Na Velehradě se konalo nejen sedm unionistických (sjednocovacích) sjezdů, z nichž sám tři organizoval, ale i vědecká sympozia. Založil Ve-

lehradskou akademii, jejíž Akta dvacet let seznamovala vědecký svět s velehradskou akcí, obsahlou knižnicí slavistických děl, 45 ročníků Apoštolátu sv. Cyrila a Metoděje. Apoštolát modlitby za jednotu zapojil desetitisíce lidí z různých zemí. S velkou úctou musíme myslet na to, že stojíme na Velehradě, kde se již více než padesát let před II. vatikánským koncillem pracovalo pro jednotu křesťanů. Je pravda, že tehdy se myslelo jen na jednotu s východními křesťany, ale zdejší unionismus se stal předchůdcem a otcem moderního ekumenismu, pro nějž tolik hruje Svatý otec.

Protože Stojan miloval, pomáhal všude. Miloval chudé, protože Ježíš říká: „Co jste udělali jednomu z nejposlednějších, mně jste udělali.“ A Stojan to bral doslovně. Ze svého mála rozdával všem potřebným. Když

nebylo co dát, dal jako kaplan jednoho večera žebrákovi i svoje poslední boty, takže k náhlému zaopatřování v noci si musel půjčit boty svého faráře. Aby mohl vlivněji pomáhat, studoval dál, dal se do politiky jako poslanec nejprve říšského sněmu ve Vídni, později jako poslanec

a senátor v Praze. Svého postavení využíval ve prospěch potřebných. Znali ho nejen přátelé, ale i nepřátelé jako člověka, který nic nežádá pro sebe, ale vše pro druhé. Jeho heslem bylo: Mám jen to, co jsem dal druhým z lásky k Bohu.

Po jeho smrti napsaly liberální Lidové noviny: „Jeho Pán Bůh vám to odplatí“ z parlamentní tribuny, když byl odhlasován zákon ve prospěch chudých a trpících, na nichž mu záleželo, nikomu neznělo směšně, protože se vědělo, že také on dělá všechno za Boží odplatu a že po lidech nic nechce za všechno, co pro ně dělá... Český národ zachová Stojana v nehynoucí paměti. Byl jedním z jeho nejlepších synů. Za jeho rakví půjde úcta celého národa.“

Stojan viděl taky duchovní bídu našeho lidu. Nikdy nebyl učitelem či profesorem, ale jako dobrý pastýř učil a vedl mnohé. Naučil lidi putovat na Velehrad a na Hostýn. Obě poutní místa obnovil. Říkal: „Co je cyrilometodějské, je mariánské.“ Jeho zbožnost byla lidová, svátostná, ale taky velmi konkrétní a reálná. Na Hostýně byla potřeba domu pro poutníky a taky pro duchovní cvičení a obnovy. Silnice tam ještě nebyla, chodilo se tam jen pěšky. Nadchl poutníky a ti při pěším putování nosili na Hostýn cihly. Láska k poutnímu místu se pro lidi stávala tím konkrétnějším. Dovedli však nejen budovat, ale i řádně slavit. Největší událostí hostýnskou byla korunovace sochy Panny Marie korunkami, které posvětil v Římě Svatý otec.

Stojan nebudoval jen poutní místa, ale pomáhal i mnoha farnostem. Někdy se u nás mylně říká, že máme hustou farní síť z doby Marie Terezie a Jose-

fa II., ale musíme vidět, že jen tatiček Stojan se přičinil o založení 112 duchovních správ, postavení 139 nových kostelů a 64 far. Významně pomohl s opravou 159 kostelů a 29 far. Není divu, že celá Morava s radostí přivítala jmenování oblíbeného tatička Stojana arcibiskupem. Na svěcení přišlo do Olomouce na 100 tisíc lidí a 500 kněží.

Možná si pomyslíte: to byla docela jiná doba. Dnes nás nemůže být tolik. Byla jiná, ale nebyla lehčí. Tehdy se hroutila Habsburská monarchie, Církvi cloumal modernismus a mnozí věřící i kněží odpadali od Církve. Profesor Cinek soudí, že za dnešní lepší náboženskou situaci na Moravě než v Čechách vděčíme především Stojanovi. Řada kněží odpadla a poškodila Církev, ale Stojan dovedl mnoha lidem ukázat, kdo je kněz, jaký má kněz být. Nic nevíme o tom, že by se kdy zabýval problémem kněžské identity, ale dal na tuto otázku skvělou odpověď svým životem. Milující pastýř s velkou mravní autoritou, kterou vykoupil celoživotním dílem, šťastný kněz, který své kněžství miloval. Po celý život rozdával radost a nikdy mu nechyběl ani humor. Když ležel ochrnutý na smrtelné posteli, oslovila ho prý ošetřující sestra: „Vaše milosti.“ Rozesmál se: „Tak se na mě podívejte, tomuto ona říká milosti!“

Drazí bratři a sestry, milí poutníci, přišli jsme poděkovat Bohu za dar arcibiskupa Stojana. Zároveň prosíme, aby jej Pán brzy oslavil a Církev ho zařadila mezi blahoslavené. Prosme však také za nás přítomné, abychom se z této pouti vrátili aspoň trochu podobnější tatičku Stojanovi. Najdou-li se dnes Stojanovi následovníci, změni se něco k lepšímu i v dnešním světě a my se budeme moci dívat do budoucnosti s větší nadějí.

Amen.

„Zůstane jen zbytek, a ten se vrátí.“ (Iz 10,21)

Ve výpovědích o událostech, které budou předcházet jeho opětovný příchod, mluví Pán o velkém odpadu: *Protože se značně rozmůže nepravost, ochladne u mnoha lidí láska* (Mt 24,12). V Lukášově evangeliu mluví Ježíš v souvislosti s chudou vdovou, které se děje křivda, o *vyvolených, kteří k němu volají ve dne v noci* (Lk 18,7). Cítí se ukřivdění. Ježíš zná jejich zoufalou situaci a jejich sociální izolovanost. A proto klade otázku, která dnes nabývá nové aktualnosti: *Najde Syn člověka na zemi ještě víru, až přijde?* (Lk 18,8)

Pavel cituje v listu Římanům slova proroka Izaiáše: *I kdyby bylo tyých dětí jako písku na mořském břehu, bude zachráněn jen zbytek*. V 2. Listu Soluňanům popisuje Pavel duchovní situaci před *příchodem našeho Pána Je-*

žíše Krista (2 Sol 2,1): *Nedejte se žádným způsobem od nikoho oklamat. Napřed totiž musí nastat odpad a objevit se člověk skrz naskrz hršný, propadlý záhubě, protivník, který se povyšuje nad všechno, co nese jméno Boží a čemu se vzdává náboženská úcta. Posadí se dokonce v Božím chrámě a bude se prohlašovat za Boha*. (2 Sol 2,3-4). Masový odpad, který Pavel předpovídal, je zde.

Ale právě proto nesmíme ztrácet odvahu. Stali jsme se menšinou. Ježíšovo slovo nás má zbavit každého falešného strachu: *Neboj se, maličké stáde! Zalíbilo se totiž vašemu Otci dát vám království* (Lk 12,32).

Musíme se vyvarovat dvojího nebezpečí

První je nebezpečnější a častější: **zlehčování**. Toto nebezpe-

čí je zálučné, protože se tváří jako zbožné a velkodušné, a přitom zrazuje nadpřirozenou víru. Nejsou snad ateisté ve všech lidských záležitostech (přátelství, velkorysost, sociální angažovanost atd.) nám křesťanům přinejmenším rovnocenní? Jestliže se svou nadpřirozenou vírou nijak neodlišujeme od nevěřících, pak je naše víra bezvýznamná etiketa, kterou není třeba brát vážně.

Druhé nebezpečí je **precitlivělost**. Kdo živě věří, ví se zcela veselou myslí, že *malé stádece* podle Ježíšova podobnosti je *kvasem*, který může prokvasit celé těsto (celou masu nevěřících). **Malý zbytek věrných je stále zde pro nadpřirozenou spásu mnohých**. Nemá nás to naplnit nejen útechou a radostí, ale také misijní horlivostí? **Nejsme uzavřený kruh, nýbrž jsme otevření pro bezmezný působení Boží milosti pro všechny lidi**.

SKS

Nejnavštěvovanější duchovní místo v Anglii

Malou obec Walsingham, která je mariánským poutním místem, označili Britové za nejnavštěvovanější duchovní místo Anglie. To je výsledek průzkumu, který provedla BBC a který byl publikován na internetu 12. srpna. Historie Walsinghamu sahá do roku 1061 a v lidovém podání se toto místo nazývá „britský Nazaret“. Přicházejí sem tisíce lidí, aby zde děkovali za milosti a přijali svátosti, zvláště pomazání nemocných. Podle agentury Zenit počet poutníků v posledních letech významně stoupl, zvláště příbylo poutníků ze zahraničí.

Podle Marienlexicon VI. byla na tomto místě r. 1061 postavena napodobenina Svatého domku v Nazaretě, údajně na výslovný příkaz Matky Boží. Dům dala postavit bohatá vdova Richeldis z Faverches. Ta byla velkou ctitelkou Panny Marie a měla vidění Panny Marie, která jí ukázala

malý domek v Galileji, kde přijala zvěstujícího anděla, a prosila Richeldis, aby jeho podobu postavila v Norfolku. Ta dala postavit dřevěný domek, nad kterým byla později vztyčena kamenná kaple. Její syn Geoffrey vybavil kostel pozemkem a privilegií a ve dvanáctém století byl kostel spojen s augustiniánským převorstvím, které v místě vzniklo. Pouti do Walsinghamu kvetly po celý středověk. Poutníci přicházeli ze všech světových stran tzv. „walsinghamskou cestou“, spávali v pohostinných domech a ve zvláště zřízených klášterních ubytovnách a modlili se v poutních kaplích, z nichž poslední před Londýnem byla „Slipper Chapel“ ve Houghton in the Dale. Nejvýznamnější a neobšrnější popis původních staveb, vybavení, výzdoby a soch ve Walsinghamu pochází paradoxně ze satirické zprávy Erasma Rotterdamského, který mís-

to navštívil v roce 1512. K oblíbenosti místa přispělo, že od Jindřicha III. (1216-1272) až do Jindřicha VIII. (1509-1547) každý král toto poutní místo navštívil a bohatě obdaroval. Sám Jindřich VIII. byl v mládí velkým ctitelem tohoto místa. Nakonec však byl zodpovědný za zboření kostela v době reformace. Na obranu svatého domku vzniklo místní povstání. Tato „walsinghamská rebelie“ skončila popravou jedenácti vůdců v květnu 1537. V červnu pak bylo poutní místo oloupeno o všechny poklady a milostný obraz odnesen do Londýna ke zničení. 1538 bylo zrušeno opatství a prodáno zemské správě. Za Alžběty I. (1558-1603) byla památka tohoto místa zcela vyhlazena. Teprve v druhé polovině 19. století byly vykopány zbytky poutního místa a to znovu ožilo. Nový stánek byl zbudován v letech 1931-1937.

OCHRANA ŽIDŮ ZA VÁLKY

Katolické instituce v Římě zachránily během 2. světové války mnohem více Židů, než se dosud soudilo. Podle studie zveřejněné v listu *Avvenire* se jednalo o 4 329 osob, které našly útočiště ve 170 kláštorech, školách a jiných církevních zařízeních. Umožnilo to využití tzv. exteriitoriálního statutu církevních budov na území Říma. Do koncentračních táborů bylo odvečeno 1007 Židů.

BISKUP LUDVÍK SCHWARZ O MEDŽUGORJE

Pomocný biskup z Vídně Ludvík Schwarz se vrátil začátkem září s velkými dojmy ze své soukromé pouti do Medžugorje. Velice na něho na tomto místě zapůsobila atmosféra modlitby, vnitřní radosti a pokoje. „Věřím, že je možno rozpoznat dobré ovoce na dobrém stromu,“ prohlásil v rozhovoru pro farní list v Medžugorje... Řekl, že slyšel o Medžugorje již krátce po prvním zjevení. Byl tehdy v Římě. „My kněží jsme o tom často hovořili a mladí kněží a studenti z Chorvatska, Bosny a Hercegoviny nám přinášeli doplňující informace.“ Vytvořily se dva postoje. Jedni byli nadšení a povzbuzeni, jiní skeptičtí a odmítaví. Do Medžugorje odchází mnoho Rakušanů. „Mnozí mluví o tomto místě pozitivně a s nadšením, protože zde prožili změnu svého života. Na tomto milostiplném místě prožili hlubokou zkušenost s Ježíšem ve svátostech, zvláště ve zpovědi a ve svatém přijímání. Tato atmosféra na ně velice zapůsobila.“ (...) „Nejdůležitějším bodem je harmonie mezi lidmi a Bohem a mezi lidmi navzájem. Harmonie přináší pokoj a největším plodem pokoje je radost.“ Na otázku, zda věří, že se zde Panna Maria skutečně zjevuje, odpověděl: „Umírající Kristus nám dal na kříži Marii za Matku a ona zůstává stále svým dětem nablízku a vede

je. Proto je možné, že jsou mariánská zjevení,“ zdůraznil biskup Schwarz. Církev uznala zjevení v La Salettě, v Lurdech a ve Fatimě. Nejdůležitější poselství Lurd a Fatimy je možno najít i v Medžugorje. Jsou to: modlitba, Eucharistie, obrácení, pokání, zpověď, angažovanost pro mír. Tyto oblasti byly také záležitosti Ježíše Krista, zdůraznil vídeňský světitel biskup.

PRO EUTANÁZII NEJSOU NEMOCNÍ, ALE ZDRAVÍ

Uzákonění eutanázie v Holandsku vede k tomu, že je usmrcováno stále více nemocných proti jejich vůli. Z 3500 lidí, kteří zemřeli s použitím eutanázie v roce 2001, více než 1200 o usmrcení nežádalo. Na tento trend poukázal Jürgen Spieß. Ve 38 % případů eutanázie se nejedná o nesnesitelnou situaci pacientů, nýbrž o to, že lékaři měli „soucit s příbuznými“. Také v průzkumech veřejného mínění nachází eutanázie podporu u zdravých, zatímco u nemocných je souhlas mnohem nižší.

HOLANDSKO

Bývalý biskup Rotterdamu Ronald Bär má zakázáno bez souhlasu biskupské konference vystupovat v médiích. Stalo se tak poté, co vyjádřil smířlivost se zákonem o eutanázii.

* * *

Opomíjení křesťanství není jen nevděčností, ale přímo nepřátelstvím.

Prohlásil to francouzský ministr kultury Jean-Jacques Aillagon v interview pro magazín „France Catholique“ k Evropskému dni kulturního dědictví ve dnech 20.–21. září. „Křesťanství formovalo po mnoho staletí evropskou kulturu, a to velice hluboce. To je skutečnost.“ (...) „Autonomii státu nelze chápat jako popření víry a náboženství, nýbrž pouze jako odmítnutí jakéhokoliv státního náboženství.“
Kath-net

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

měl mnoho bohatství. Jestliže je bohatství kamenem úrazu i pro ty, kteří mají dobrou vůli, což teprve pro ty, kteří touto dobrou vůlí neoplyvají. Ježíšova slova o velbloudu a jehle nejsou dobově podmíněná. Jejich trvalá platnost je i dnes spíše umocněným varováním a výstrahou: Bohatci nejen obtížně vejdu do Božího království, ale nemohou ani zde na zemi zakusit jeho ovoce. Tímto ovocem je radost a pokoj. Jen kde je radost a pokoj, tam kvete i láska a život. To je ona „kultura života“, kterou prosazuje Jan Pavel II. proti šířící se kultuře smrti. Příslib o stonásobné odměně jako by platil i opačně: už zde na zemi ti, kteří na majetku tak lpí, obdrží stokrát méně radosti a pokoje. Snad i proto je hlad po penězích tak neuhastitelný, že kráčí i přes mrtvolu.

„Bohatý svět“ si nechce přiznat, že zbohatl na úkor chudých. Jeho bohatství je obtíženo prokletím: lpí něm mozoľo hromadění jmění je totiž vždy spojeno s nemalou dávkou necitelnosti vůči druhým, která povážlivě roste geometrickou řadou až do stádia tvrdosti srdce. Nakonec se všechno stává nástrojem sebeckého sebestředného požitku, dokonce i to, co by mělo být úplným opakem: i „láska“, ba i „náboženství“. Marxismus vyhlásil boj vykořisťování, tedy bezcitnému obohacování na úkor druhého. Ale s jakým výsledkem? Ve skutečnosti jen zasel nemenší necitelnost a nenávisť i do srdcí chudých, a tak ještě více ztížil vyhlídku na nápravu věci. Necitelnost je cestou a branou ke kultuře smrti.

V prostředí bez citu a vzájemné lásky se člověku nedaří. Naopak, v prostředí prosyceném láskou, soucitem, vzájem-

ností a sebeobětováním se nakonec překvapivě zdárně může rozvinout i jedinec, nad kterými lékaři suše a věčně zlomili hůl. Proto by měl být svět více než vděčný polskému papeži, že navzdory všem trendům tak tvrdošijně hájí „kulturu života“. Může se zdát, že při tom není právě úspěšný. Marcello Veneziani v *Corriere della Sera* z 10. 6. 2003 píše o „velkém papeži, který prohrává válku za válkou“, poukazuje na rozpor mezi jeho popularitou a skutečným efektem. Není to spíše proto, že čekáme úspěch příliš nedočkavě? Mojžíš táhl s Izraelity pouští čtyřicet let s lidem tvrdé šije, než dospěl na hranice zaslíbené země, kam nakonec sám nevstoupil. Asi musely nejdříve umřít ty generace, které zažily egyptské hrnce a chtěly se k nim vracet. Teprve jejich potomci dosáhli cíle. Mojžíš svou bitvu neprohrál. Bitvy prohrané zde na zemi vypadají zcela jinak z nebeské perspektivy. Na horu Tábor si Pán přizval právě jeho. K dnešnímu starému papeži je přitahována překvapivě nejvíce ta nejmladší generace, která mu obdivuhodně rozumí, protože ještě nepropadla mentalitě hrabivé a požívačnické necitelnosti.

Je naším úkolem spolupracovat na obrácení a spáse světa. Pokud to někdo dělá s takovým nasazením, jako Jan Pavel II., není jeho neúspěchem, jestliže toto obrácení zde na zemi sám nezažije. Boží mlyn melou pomalu, ale jistě. Boží plány a jejich uskutečnění jsou ve skutečnosti mnohem velkolepější, než si my můžeme v prostoru a čase představit a očekávat. Co je u Boha nemožné? Přijde den, kdy poslední budou prvními a první posledními.

-red-

Bašta Pána Boha (39)

Ambrož Chartres seděl stroule a nehybně, jako by všechno, co se před ním děje, vůbec neslyšel. Ženy klidně kývaly hlavou. Tu však mladší z obou kněží vyskočí. Jeho zděšený obličej plane hněvem a zlostí:

„Občane prezidente,“ volá třesoucím se neklidným hlasem, „rozsudek je strašný a nespravedlivý, nemohu ho uznat. Přesto jej přijímám. Ano, naopak prosím o zostření způsobu mé smrti. Ale žádám o osvobození žen, jejichž jména jste, občane prezidente, na nás vylákal falešným a lstivým slibem a jejichž beztrestnost jste nám pod přísahou přislíbil.“

Ale prezident se dívá na kněze zlyma, blýskajícíma se očima, pak se přinutí ke klidu a říká s úsměvem:

„Fantazírujete, občane Chartresi, zdá se, že jste se ve vězení úplně pomátil.“

S tlumeným zasténáním klechl nešťastník zpět na lavici obžalovaných. „Křivopřísežný lotřel!“ zaskřípal tak hlasitě, že to bylo slyšet až do posledního rohu v sále.

„Obžalovaný Jan Chartres bude ve vězení 24 hodin svázan do kozelce za buřičství!“ prskal zuřivě prezident.

Potom oznámil hněvivým hlasem poslední rozsudek: „Bezprísěžný Petr Coudrin, nazývaný též Marche-à-Terre, je v nepřítomnosti odsouzen k smrti. Současně je zvýšena prémie na jeho dopadení na 500 franků, kterou obdrží ten, kdo pomůže chytit tohoto nebezpečného nepřítele státu. Vlastenci, konejte svou povinnost!“ Vzrušené hlasy se ozvaly z řad posluchačů.

„Pět set franků, zpropadenně,“ bručí jeden špinavý sansculot k vousatému starci, který sedí vedle něj s červenou jakobínskou čepicí na hlavě. „Kdo by si to mohl vydělat? Ale čert ví, kde kněžour vězí!“

„No, čert ví, ale kat neví!“ šklebil se jakobín. „Jak to?“ zarazil se druhý. Potom pochovil vtip: „Máš pravdu, brachu, kat to právě neví! Jinak by ho už udělal o hlavu kratší. Gilotina je už pro něj určitě namazaná.“

„Kdo ví?“ zabručel jakobín. „Uzavírám soudní jednání!“ zazní nyní řezavým hlasem prezidenta. „Odsouzení budou odvedeni a až do popravy co nejostřeji hlídáni.“

* * *

O hodinu později vstoupil do pekařství mistra Vinaie vousatý jakobín. S mrzutou tváří si pekař prohlíží muže s červenou čepicí a bručí: „Co chce občan?“

„Abyste udělal přátelštější obličej, občane pekařský mistře,“ odpovídá návštěvník.

„Dnešní časy nejsou stvořené pro přátelské obličejce,“ zavrčel Vinaie.

„Máte pravdu, bratře pekaři,“ šklebil se rudý. „Já jsem se například právě zúčastnil svého odsouzení na gilotině.“ Pekař, který něco mrzutě kutil u police s chlebem, prudce oběhl pult a zíral s otevřenými ústy na muže před sebou, přesvědčený, že má co dělat s bláznem.

„Zavřete zase ústa, mistře,“ směje se jakobín, „budete je muset hned ještě jednou údivem otevřít.“

Nato si strhne rudou čapku z hlavy. Škubne a drží v rukou rozježené vousy a rozčuchanou paruku. A skutečně – pekař otvírá nanovo ústa od ucha k uchu.

„Coudrin, farář Coudrin!“ vykoktá konečně a propukne v tak hlučný smích, že Jirka zvědavě přibíhá z pekařské dílny. „No ne, důstojnosti, v tomhle přestrojení jsem vás skutečně nepoznal.“

„Šťastný osud mi pomohl!“ směje se také kněz. „Jinak by

mě s největší pravděpodobností poznal také soudní prezident a nabídl by mi své pohostinství za železnou mříží.“ Potom vypráví pekaři a jeho synovi vše od začátku o soudním jednání v Poitiers.

Oba poslouchali s nelíčeným zděšením.

„To se nesmí stát!“ vyskočil pekař. „Rozsudek nesmí být proveden! To je přece přímo vražda!“

„Nebude první, která se ve Francii stane,“ odpovídá Petr Coudrin zasmušile.

„Co teď? Museli bychom se přece stydět, kdybychom dopustili, aby chudé, slabé ženy šly pod gilotinu.“ Velkými kroky přecházel mistr po svém obchodě sem a tam. Nakonec zůstal stát a přistoupil pevně ke knězi:

„Jediné vaše slovo, důstojnosti, jediné slovo a občané a sedláci z Montbernage na dranc rozsekají rudé v Poitiers svými sekerami a kosami. Přisámboh, řekněte slovo, a zaúčtočíme na vězení a odsouzené osvobodíme.“

„A zítra shoří celé Montbernage,“ odpovídá kněz klidně. „Rudí nenechají stát žádný dům ani chatrč. Víte přece, co dělaly pekelné kolony ve Vendée, kde se právě teď blíží povstání ke strašnému konci. Silou se nic nezmůže.“

Chvěje se vztekem zhroutil se pekař na stoličku a zakryl si obličej do dlaní. „Ano, máte pravdu,“ řekl potom nezvučným hlasem.

„Ale když se silou nic nezmůže,“ vmísil se chlapec, „pak snad lstí! Nebylo by to přece poprvé, že bychom rudým provedli nějaký kousek.“ Jeho oči se blýskaly podnikavostí, zatímco už v myšlenkách horečně hledal nějaké východisko. Najednou se jako blesk vrhl ke dveřím do pokoje, ale skokem byl zase zpět a s nadšením roztáhl před knězem nějakou uniformu.

„A jak by to šlo s tímhle, pane faráři?“

„Uniforma rytmistra, tu mi přece daroval můj přítel u Nevyléčitelných!“ zvolal Petr Coudrin překvapeně. „Na tu jsem už opravdu zapomněl. Mohl bys mít pravdu, Jirko. Možná nám uniforma skutečně pomůže.“

„Bude vám ale ještě sedět?“ ptá se chlapec nadšeně. „Á – tady ještě něco vězí v náprsní kapse. Šustí tam nějaký kus papíru. No, podívejte se přece! Dokonce je na něm pečť!“

„Jak jsem jen na to mohl zapomenout! Ovšem, rytmistr mi ještě chtěl něco o nějaké listině říci, ale zemřel. Ukaz!“ V příštím okamžiku však kněz ve velkém údivu vyklouzlo: „Víte, co to je? Doporučení konventu v Paříži pro rytmistra Beaujeana, kterému bylo svěřeno zvláštní poslání. Pane Bože, Jirko, to je to, co potřebujeme. Datum je už sice trochu staré, ale to nevadí. Rychle, utíkej hned k sedlákovi Pasquierovi. Potřebuji nejlepšího koně, kterého mu rudí ještě ve stáji nechali, ale okamžitě!“

„Podle rozkazu, občane rytmistře!“ zasmál se vesele chlapec a zářil radostí. V příštím okamžiku už byl ze dveří venku.

* * *

Před branou kláštera Nejsvětější Trojice stojí na stráží dva národní gardisté s mohutnými píkami v rukou. S mrzutými obličejí zrudněle pozorují dlažbu ulice, na kterou už dvě hodiny bez přestání bubnuje dešť.

„Je to tvoje vina, Petře,“ říká jeden z nich, „že nám v tomhle psím počasí zase strčili službu.“ „Moje vina?“ ptá se druhý zaraženě.

„Ano, ovšem tvoje! Od té doby, co ten zloděj ukradl té bouřlivé noci z našeho pokoje kalich, nevyjdeme už vůbec z hlídek. Kdybys byl tehdy vstal, byli bychom chlapičky chytily a mohli bychom teď tak jako jini sedět v hospodě, pít a hrát v karty.“

(Pokračování)

POZVÁNKA NA X. JUBILEJNÍ DNY P. ANT. ŠURÁNKA

1. den – pátek 24. října 16.00 hod. v klubovně fary v Uh. Hradišti – téma „Kořeny kalvarské oběti, doktorská práce P. Šuránka“. **2. den** – sobota 25. října: 8.00 hod. v kostele sv. Jakuba v Ostr. Lhotě, v 9.00 v Pastorač. domě P. Šuránka zahájení starostou obce a P. J. Kapušem. Přednášky na témata „P. Šuránek a politika“ (Lad. Jílek), „P. Šuránek a Pražské járo“ (A. Malušek), „Proč chodí tak málo mužů do kostela“ (P. Petr Dujka), „Proč křtí přibývá a lidí na mších ubývá“ (P. Karel Šenk). V 11.50 oběd, ve 13.00 hod. přednášky na téma „Současný stav procesu blahorečení P. Š.“ (P. Pavel Klimovič), „Život kněží v intern. táboře v Želivě“ (Dr. J. Charouz), „Lze zázrak vymodlit?“ (Dr. Jiří Bůžek), „Zhodnocení a závěr Dnu“ (biskup Mons. J. Hrdlička), 14.40 hod. odchod na hřbitov a pobožnost u hrobu P. Š., 15.15 hod. odchod procesí na sv. Antoníněk – 4. dušičková pouť, 16.00 hod. mše sv. v kapli sv. Antonína, 16.45 hod. křížová cesta (se svíčkami) podle P. Šuránka. Zájemci o nocleh (v Uh. H.), oběd a dopravu z Ostr. Lhoty na Antoníněk a odtamtud do Ostr. Nové Vsi-nádraží, přihlaste se do 20. 10. u Ant. Maluška, Kovářská 256, 68723 Ostrožská Lhota, tel. 572 598 848.

Matice svatokopecská pořádá v neděli 19. října 2003 v 16.00 hod. ve Francouzském sále svatokopecské fary přednášku Ing. Valdštiny na téma **Čechy královské – sv. Anežka, sv. Zdislava, bl. Hroznata.**

NABÍDKA TEOLOGICKÉ SUMMY, VYDANÉ V LETECH 1937–1940 NAKLADATELSTVÍM KRYSAL

Všichni, kteří máte zájem o Teologickou summu sv. Tomáše Akvinského v českém jazyce a marně sháníte po antikvariátech prvorepublikové vydání tohoto stěžejního díla, máte možnost si na níže uvedené adrese Teologickou summu objednat. Summa bude za laskavého svolení České dominikánské provincie znovu vytištěna dle původní předlohy. Bude provedena v původních 6ti svazcích v pevné, kvalitní vazbě (celkem cca 5500 stran). Teologické summy svatého Tomáše Akvinského: 1. První část. • 2. Druhá část první díl. • 3. Druhá část druhý díl – otázka I – CV. • 4. Druhá část druhý díl – otázka CVI – CLXXXIX. • 5. Třetí část • 6. Doplněk. Podle předběžné kalkulace vychází cena (při počtu min. 100 objednávek) cca 4500 Kč. Cenu tvoří pouze výrobní a pořizovací náklady. Dílo je nutno objednat písemně a bude vyrobeno pouze pro konkrétní objednavatele. Objednávky: Písemně na adrese: Ing. Aleš Kožnar, K Břízkám 1235, 514 01 Jilemnice. Na základě písemné objednávky bude zaslána kupní smlouva. (Smlouva bude obsahovat konečnou cenu a termín dodání díla.)

Aleš Kožnar, Radka a Jan Macháčkovi OP

MEXIKO – VAROVNÉ DOPISY

Dva mexičtí kněží dostali od vlády varovné dopisy. Ti-to kněží vyzvali ve svých farnostech věřící, aby v nastávajících volbách volili jen ty strany, které jsou pro život a tradiční rodinu. Strana „Mexico Possible“, která podporuje potraty a homosexuální svazky, si stěžovala v parlamentu na pět kněží a šest biskupů. Podle jejího názoru prý porušili volební zákon. Ministr vnitra popřel, že by mohli být stíháni, protože nejsou proti nim žádné důkazy o porušení volebního zákona. Nicméně varovné dopisy byly odeslány.

LITURGIE HODIN NA INTERNETU

Chórové modlitby benediktinů se poprvé v Německu živě přenášejí pomocí internetu. Jak sděluje redakce „Katholische Kirche im Privatfunk“, jedná se o liturgii hodin a mši svatou mnichů v klášteře u sv. Otýlie v Ammersee. Je možno ji najít na stránkách www.erzabtei.de a www.kip-radio.de. (Ansa)

BELGIE

V průměru každý den umírá v Belgii jeden člověk cestou eutanázie. Vyplývá to ze statistiky rok po zavedení zákona o eutanázii. Renomovaný lékařský odborný časopis „Artsenkrant“ hodnotí počet případů na více než dvojnásobek oficiálních údajů. Důvodem je, že mnoho lékařů tyto případy nehlásí. (Ansa)

Liturgická čtení

Neděle 12. 10. – 28. neděle v mezidobí

1. čt.: Mdr 7,7–11

Ž 90(89),12–13.14–15.16–17

Odp.: 14 (*Nasyť nás, Pane, svou slitovností, abychom se radovali.*)

2. čt.: Žid 4,12–13

Ev.: Mk 10,17–30

Pondělí 13. 10. – ferie

1. čt.: Řim 1,1–7

Ž 98(97),1.2–3ab.3cd–4

Odp.: 2a (*Hospodin uveď ve známost svou spásu.*)

Ev.: Lk 11,29–32

Úterý 14. 10. – nez. pam. sv. Kalista I.

1. čt.: Řim 1,16–25

Ž 19(18),2–3.4–5

Odp.: 2a (*Nebesa vypravují o Boží slávě.*)

Ev.: Lk 11,37–41

Středa 15. 10. – památka sv. Terezie

od Ježíše

1. čt.: Řim 2,1–11

Ž 62(61),2–3.6–7.9

Odp.: 13b (*Pane, ty odplačíš každému podle jeho díla.*)

Ev.: Lk 11,42–46

Čtvrtek 16. 10. – výroční den zvolení papeže Jana Pavla II.,

nez. pam. sv. Hedviky nebo sv. Markéty Marie Alacoque (v ostravsko-opavské diecézi svátek sv. Hedviky)

1. čt.: Řim 3,21–30a

Ž 130(129),1–2.3–4.5–6a

Odp.: 7bc (*U Hospodina je slitování, hojné u něho je vykoupení.*)

Ev.: Lk 11,47–54

Pátek 17. 10. – památka sv. Ignáce Antiochijského

1. čt.: Řim 4,1–8

Ž 32(31),1–2.5.11

Odp.: 7ac (*Tys mě útočíš, zahrneš mě radostí ze záchran.*)

Ev.: Lk 12,1–7

Sobota 18. 10. – svátek sv. Lukáše

1. čt.: 2 Tim 4,9–17b

Ž 145(144),10–11.12–13ab.17–18

Odp.: srov. 12a (*Ať tvoji zbožní, Hospodine, vypravují o slávě tvé vznešené říše.*)

Ev.: Lk 10,1–9

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 12. 10.	PO 13. 10.	ÚT 14. 10.	ST 15. 10.	ČT 16. 10.	PÁ 17. 10.	SO 18. 10.
Antifona	1136	1150	1166	1734	1197	1708	1563
Žalm	784	783	783	783	784	786	783
Ranní chvály:							
Hymnus	1136	1151	1166	1559	1198	1708	1673
Antifony	1137	1151	1167	1183	1198	1214	1682
Žalmy	1137	1152	1167	1183	1199	1214	813
Kr. čtení a zpěv	1140	1155	1170	1735	1201	1710	1682
Antifona k Zach. kantiku	720	1155	1170	1735	1202	1562	1563
Prosby	1140	1155	1171	1724	1202	1711	1683
Záv. modlitba	721	1156	1558	1560	1561	1562	1564
Modlitba během dne:							
Hymnus	1141	1156	1172	1187	1203	1219	792
Antifony	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	1144	1159	1175	1190	1206	1221	1684
Záv. modlitba	721	1159	1175	1191	1206	1222	1564
Nešpory:							
Hymnus	1132	1145	1160	1176	1560	1207	807
Antifony	1133	1146	1161	1177	1193	1208	808
Žalmy	1133	1146	1161	1177	1193	1209	808
Kr. čtení a zpěv	1135	1149	1164	1180	1737	1211	810
Ant. ke kant. P. M.	720	721	1164	1180	1737	1211	1563
Prosby	1135	1149	1165	1180	1731	1211	1718
Záv. modlitba	721	721	1165	1558	1560	1561	1562
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1238

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

R.D. PhDr. Petr Piřha:
SVATÝ KNÍŽE VÁCLAV

Tato kniřečka je vydána jako benefiční tisk k podpoře postižených povodněmi v létě roku 2002. Má kapesní formát, text je na křídovém papíře, obsahuje mnoho barevných vyobrazení svatováclavské tradice. Autor se zamýřli nad postavou Přemyslovce Václava a snaží se při tom znovuobjevit českou (svatováclavskou) tradici v proudu dějin a poznat úlohu, která připadá nám.

Poustevník, váz., 138x88mm, 80 stran, 220 Kč

**TOMÁŠ AKVINSKÝ O ZÁKONECH
V TEOLOGICKÉ SUMĚ**

Pojednání Tomáše Akvinského o zákonech, které je součástí Teologické sumy, patří k základním pramenům etického myřlení. Nabíží odpověď na dvě významné otázky: Jsou naše rozhodnutí ponechána naší libovůli, nebo existují objektivní, obecně platná hlediska, která musíme při rozhodování respektovat? Existuje nějaká poslední a nejvyšší norma konkrétních zákonů, která rozhoduje o jejich spravedlnosti, nebo je právo jen věcí dohody? Tomášova teorie zákona se snaží ukázat, že mravní zásady ani základ právních norem nejsou relativní, ale vycházejí z objektivního řádu člově-

ka a světa. Moderní překlad vybraných otázek Teologické sumy (90-97, 100, 107) je doplněn vysvětlujícími poznámkami a úvodním pojednáním o Tomášově teorii zákona.

Krystal OP, broř., zúř. A5, 144 stran, 140 Kč

Lisa Cremaschi (ed.):
POKORA A MILOSRDENSTVÍ
(Ctnosti svatého Makaria)

Ctnosti svatého Makaria jsou sebrané výroky a podobenství, připisované zejména Makariovi Egyptskému, řečenému Veliký. Podle koptské tradice žil ve 4. století v horním Egyptě na pouřti zvané Skétis. Svě žáky vybízel, aby se horlivě věnovali modlitbě a usilovali zvlářtě o ctnost pokory, milosrdenství a vytrvalosti, a tak se jejich srdce mohlo stále více otevírat lásce. Jeho duchovní ponaučení jsou platná i dnes.

Karmelitánské nakladatelství, broř., zúř. A5, 108 stran, 89 Kč

Misty Bernallová: ŘEKLA ANO
(Mučednice v džínách)

Životní příběh mladé Američanky, která byla zavražděna 20. dubna 1999 při masakru na jedné střední škole. Důvodem její vraždy byla skutečnost, že se přiznala ke své víře...

Karmelitánské nakladatelství, broř., A5, 160 stran, 149 Kč

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1;
tel.: 587 405 431, fax: 585 222 803, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku kniřní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.